

KOSTRA for kommunestyret

Hareid kommune

06.11.25

Seniorrådgiver *Chriss Madsen*, KS Konsulent as
Chriss.madsen@ks.no

Chriss Madsen

- Seniorrådgiver KS-Konsulent AS
 - Jobber særlig med kommunal analyse, styring, kvalitetsindikatorer, omstilling og KOSTRA
- Kommunalkandidat fra Høgskolen i Oslo og videreutdanning i helse og sosialpolitikk fra Høgskolen i Oslo
- 12 års erfaring fra kommunal virksomhet
- 4,5 år i KS faggruppe EffektiviseringsNettverkene
- Bred erfaring som prosjektleder og FoU-fagansvarlig

chriss.madsen@ks.no

950 12 768

KS KONSULENT

Visjon: Kompetente kommuner - lokale løsninger

Verdier: Utfordrende og dedikert

Still spørsmål underveis

Agenda:

Del 1: Innledning

- Kort innføring i KOSTRA og hva det gir av styringsinformasjon
- Hvem skal man sammenlikne seg med?

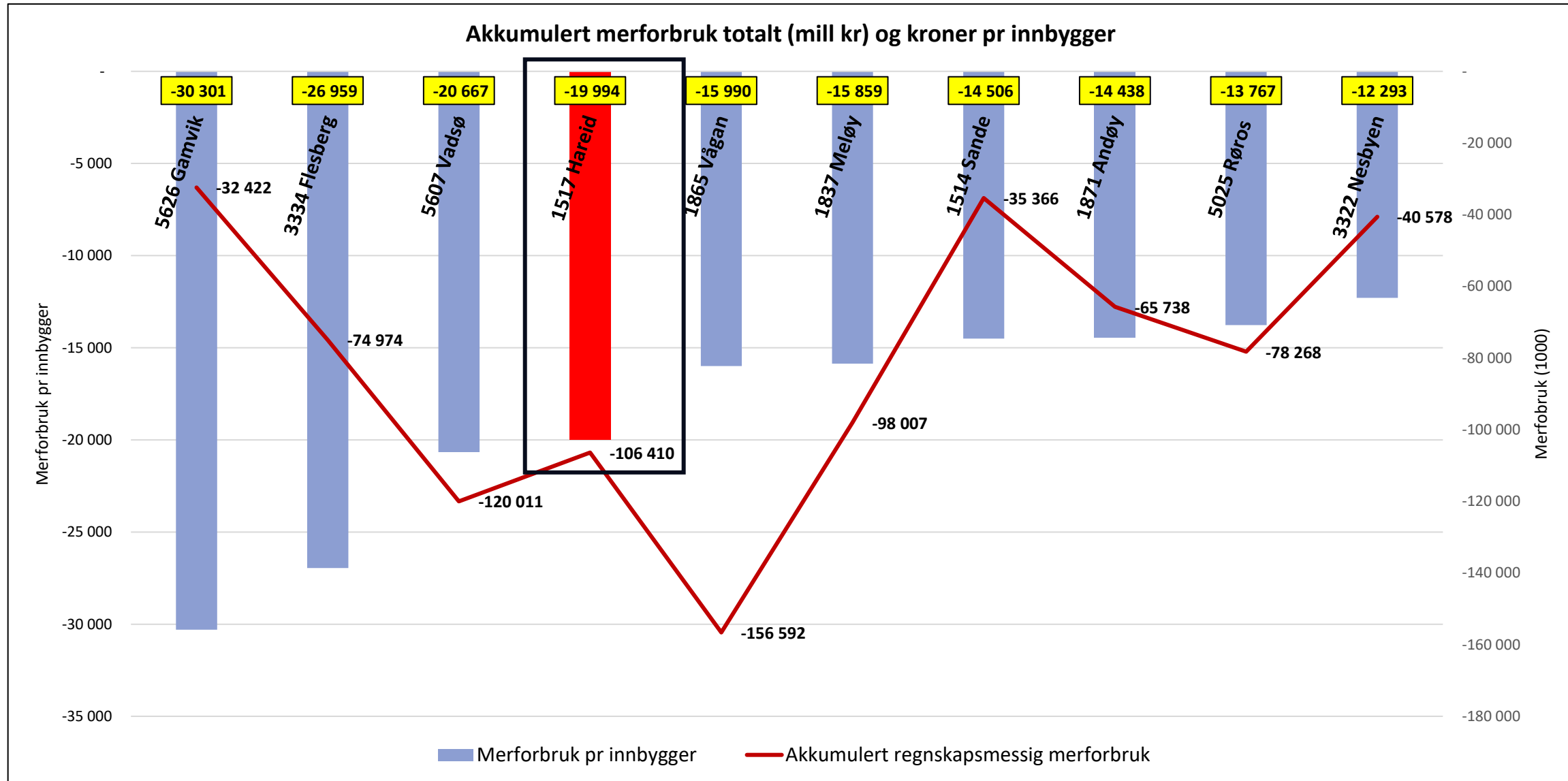
Del 2: KOSTRA-gjennomgang

- Hvordan prioriteres alle tjenestene
- Hva forklarer utgiftsnivået (utgiftsdrivere)
- KOSTRA-gjennomgang/analyse av tjenesteområdene; barnehage, skole og samferdsel med hovedfokus på prioritering av tjenestene

Først kort om status:

Akkumulert merforbruk totalt (mill. kr) og i kroner pr innbygger:

Status pr september:

Prognose

I denne månedadsrapporten har det vore stort fokus på å prognostisere for 2025.

Prognosa for september sei at Hareid kommune vil ha eit meirforbruk i 2025 på omlag 18,8 millionar.

Dette fordel seg slik:

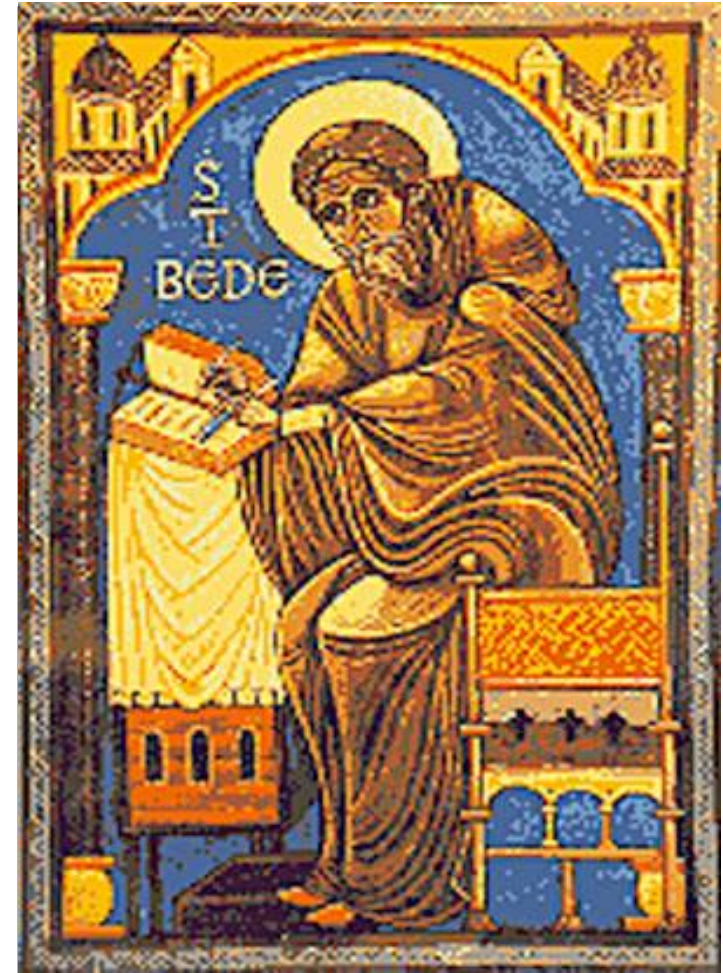
Dere kjenner utfordringsbildet...

	Samla endring i månadsrapporten	Ny prognose
Sentraladministrasjonen	2 500	35 978
Læring og kultur	10 785	178 919
Velferd	1 302	163 042
Samfunnsutvikling	4 181	46 082
Finans		-2 399
Vertskommunesamarbeid		-1 205
SUM	18 768	420 418

Kort innføring i KOSTRA og hva det gir av styringsinformasjon

Den kommunale trosbekjennelsen

«Gjør som politikerne befaler, vær lojal mot din kommunedirektør og kjenn din KOSTRA»

Historikken...

Staten innførte en obligatorisk funksjonskontoplan i år 2000 der alle kommuner eksempelvis må føre alle utgifter knyttet til drift av grunnskole på funksjon «202 – Grunnskole»

Når alle rapporterer på samme måte blir det mulig å sammenligne kommunene

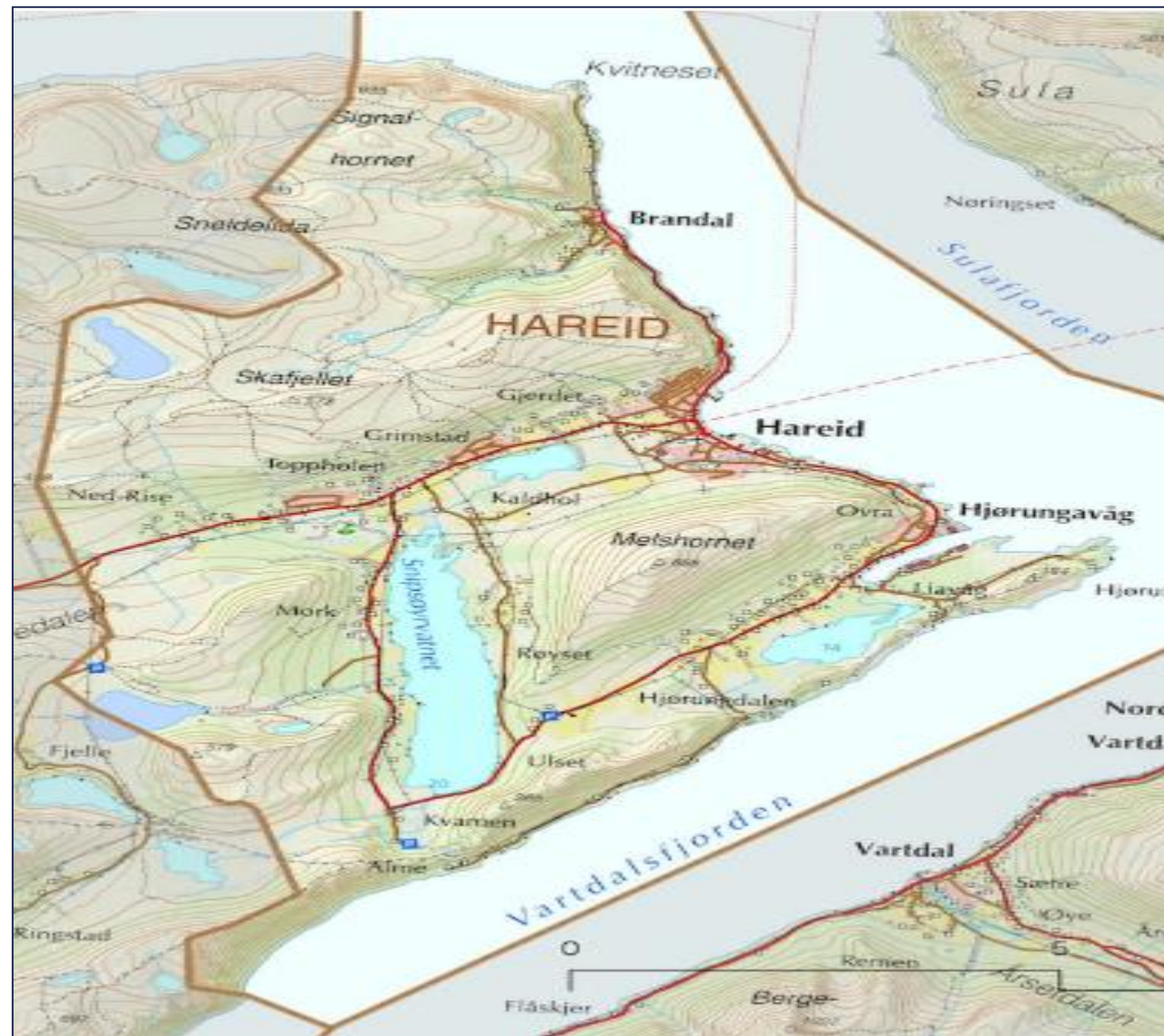
KOSTRA-data brukes i dag av alle

- Kommunene selv
 - Statsforvalter
 - Departementer
 - Direktorat
 - KS
 - Media
 - Konsulenter
 - Revisorer
 - Forskere
 - TBU
 - Alle...
- KOSTRA har høy forklaringskraft jo mer du aggregerer dataene
 - Nasjonale tall og tall for ulike kommunegrupper kan si mye om utvikling, prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet
 - Jo lenger ned i materien du går (inn i enkeltkommuner, enkeltfunksjoner og arter) jo større kan feilmarginene være
 - I små kommuner (under 2 000 innbyggere) har KOSTRA tidvis veldig svak forklaringskraft
 - Enkeltilfeller (barnevern, ressurskrevende brukere, etc.) kan gi voldsomme utslag

KOSTRA – visdommens kilde?

KOSTRA er som et kart:

- Det viser hvor du er i forhold til øvrige kommuner
- Men sier lite om hva du bør gjøre med det...
....det er der politikken ligger

Kort om KOSTRA – Kommune-Stat-RApportering

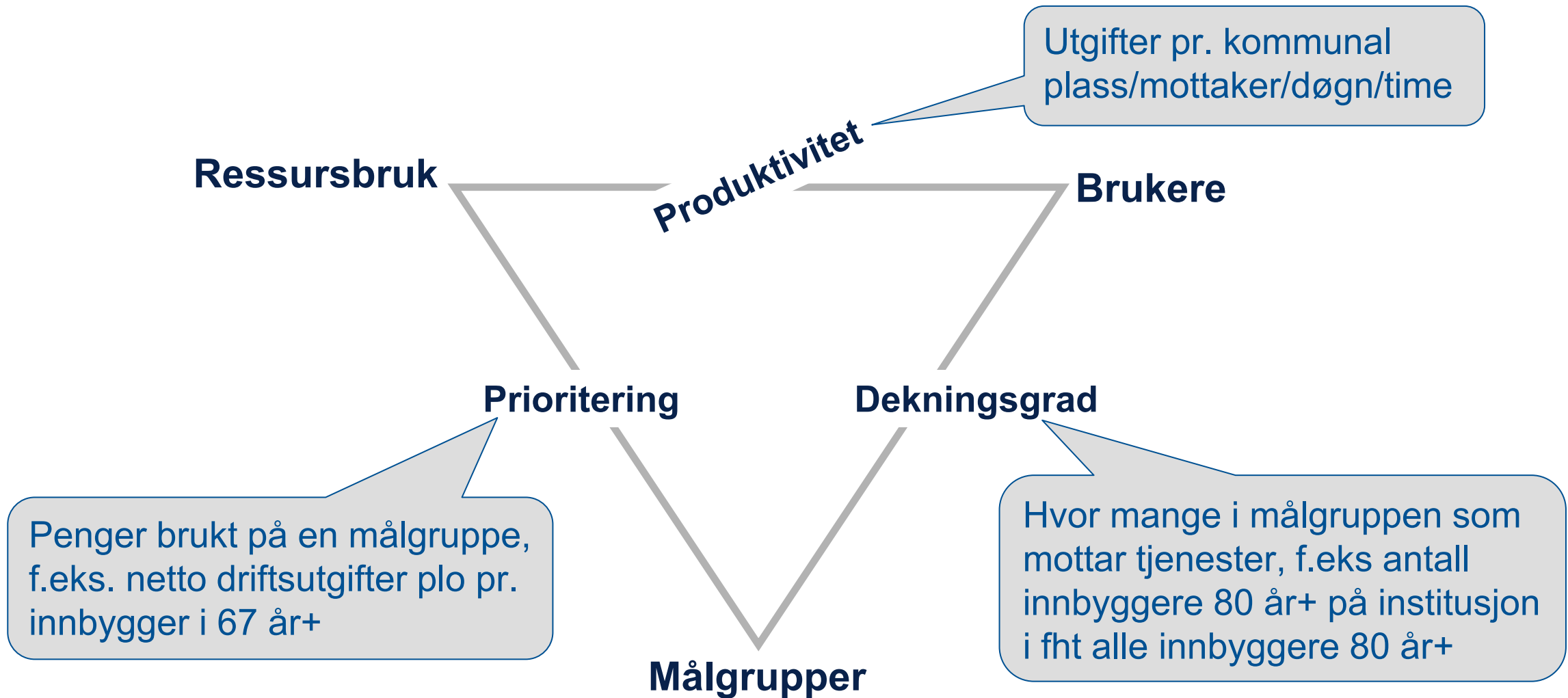
Fra Kommunal- og distriktsdep. side om KOSTRA:

1. Et nasjonalt informasjonssystem som gir **styringsinformasjon** om kommunal virksomhet
2. Nøkkeltall og grunnlagsdata skal bidra til å gi innbyggere, media, kommunesektoren selv, staten og andre, muligheten for å få informasjon om det meste av kommuners og fylkeskommuners virksomhet. ***Denne informasjonen skal også bidra til åpenhet, gjennomsiktighet og å gi muligheten for å forbedre tjenestetilbudet i kommunesektoren***

- Sier mye om ressursbruk
- Sier mye om dekningsgrader/bruksrater
- Sier noe om produktivitet(?)
- Sier mindre om kvalitet?
- Sier lite om etterspørsel?

Styringsinformasjon i KOSTRA:

Eksempel fra pleie og omsorg

Ressurser	=	Økonomisk innsats/ kostnader (KOSTRA-tall)
Brukere	=	Antall <i>brukere</i> av en definert tjeneste
Målgrupper	=	Antall <i>potensielle mottakere</i> av en tjeneste
Kvalitet	=	Objektiv (målt) og subjektiv (opplevd) kvalitet

Hva er det vi «mangler» for å kunne vite om vi har gode tjenester?

Hvor utøves det politikk?

Prioritering

Målgrupper

Dekningsgrader/
Bruksrater

KOSTRA er delt inn i funksjoner:

Funksjon:

1. Fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke (f.eks grunnskole, barnehagetilbud, institusjonstjenester osv.)
2. Hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til (f.eks. skolehelsetjeneste som skal gi tjenester til skoleelever)
3. Funksjonsbegrepet er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i den enkelte kommune

Hva rapporteres i KOSTRA?

1. Regnskapsdata; kroner og ører
2. Tjenestedata via 31 KOSTRA-skjemaer
3. Tjenestedata via filuttrekk fra diverse fagsystem og registre f.eks. GSI, BASIL, KPR, Folkeregisteret, A-ordningen...

**Hvem skal man
sammenliknes seg med?**

Før vi setter sammen styringsinformasjonen og lager en «analyse» så trenger vi...

Kunnskap om sammenlikningsgrunnlaget

Så...hvem skal man sammenlikne seg med og hvorfor?

Man er mest lik seg selv og bør derfor ha tidsserier på egne tall

- Kommunestørrelse (antall innbyggere)
- Utgiftsbehov
- Inntektsnivå

KOSTRA-grupper «sampler» kommuner etter disse forholdene og det er også vanlig å ta med **Landet ekskl. Oslo** som en referanse

Objektivt utgiftsbehov:

- Utgiftsutjevningen kompensere for ulike kostnads- og etterspørselsforhold (**demografi og sosioøkonomiske forhold**) for at kommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud.
- Kommunens samlede utgiftsbehov måles/vurderes gjennom kostnadsindeksen i inntektssystemet

Samlet beregnet utgiftsbehov for Hareid:

	HELE LANDET		HAREID			Bruk av folketall 1.7.2023	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
						kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0058	107 155	91	0,9058	-0,05 %	-35	-183
2-5 år	0,1348	227 495	226	1,0595	0,80 %	521	2 693
6-15 år	0,2527	644 583	705	1,1665	4,21 %	2 731	14 117
16-22 år	0,0241	456 837	406	0,9479	-0,13 %	-82	-422
23-66 år	0,1081	3 173 134	2 829	0,9509	-0,53 %	-345	-1 781
67-79 år	0,0605	653 532	658	1,0738	0,45 %	290	1 499
80-89 år	0,0806	205 264	200	1,0392	0,32 %	205	1 060
over 90 år	0,0403	46 056	55	1,2737	1,10 %	716	3 700
Basistillegg	0,0163	275	0,5893	2,2857	2,10 %	1 360	7 031
Sone	0,0103	21 599 834	13 334	0,6584	-0,35 %	-228	-1 180
Nabo	0,0103	9 877 360	6 439	0,6953	-0,31 %	-204	-1 053
Landbrukskriterium	0,0019	1	0,0007	0,7355	-0,05 %	-33	-169
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0067	54 481	80	1,5661	0,38 %	246	1 273
Flyktninger uten integreringstils	0,0078	183 480	121	0,7034	-0,23 %	-150	-776
Dødlighet	0,0474	41 670	41	1,0494	0,23 %	152	786
Barn 0-15 med enslige forsørge	0,0168	149 356	166	1,1854	0,31 %	202	1 045
Lavinntekt	0,0105	257 338	212	0,8786	-0,13 %	-83	-428
Uføre 18-49 år	0,0060	124 228	145	1,2449	0,15 %	95	493
Opphopningsindeks	0,0088	118	0,0883	0,8005	-0,18 %	-114	-589
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	515 435	414	0,8567	-0,26 %	-167	-866
PU over 16 år	0,0507	20 482	24	1,2497	1,27 %	822	4 248
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	398 431	376	1,0065	0,03 %	20	103
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	43 634	35	0,8616	-0,23 %	-146	-757
Innbyggere med høyere utdannir	0,0179	1 567 840	992	0,6748	-0,58 %	-378	-1 953
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,08313	8,31 %	5 395	27 891

71%

Dere har ca. 8,3% høyere objektivt utgiftsbehov enn landssnittet og kompenseres med kr....

Illustrasjon av hva kriteriet har av "verdi" per enhet:

KOSTNADSNØKKELE 2024		Illustrasjon av hva kriteriet har av "verdi" per en		
med strukturkriterium				
Kostnadsnøkkel	Kostnads- nøkkel 2024	Andel av UB (utgiftsbeovet) 1000 kr	Kriterium antall	Enhets- beløp kr
Innbyggere 0-1	0,0058	2 075 364	107 155	19 368
Innbyggere 2-5	0,1348	48 234 326	227 495	212 024
Innbyggere 6-15	0,2527	90 421 470	644 583	140 279
Innbyggere 16-22	0,0241	8 623 496	456 837	18 877
Innbyggere 23-66	0,1081	38 680 494	3 173 134	12 190
Innbyggere 67-79	0,0605	21 648 195	653 532	33 125
Innbyggere 80-89	0,0806	28 840 406	205 264	140 504
Innbyggere 90 år og over	0,0403	14 420 203	46 056	313 102
Basiskriteriet	0,0163	5 832 489	274,97	21 211 712
Sone (bosatt spredt)				
Nabo				
Landbrukskriteriet				
Innvandrere 6-15 år, ekskl. Skandi	0,0067	2 397 403	54 481	44 004
Flyktninger uten integreringstilsku	0,0078	2 791 007	183 480	15 212
Dødelighetskriteriet	0,0474	16 960 735	41 670	407 025
Antall barn 0-15 år med enslige fo	0,0168	6 011 400	149 356	40 249
Lavinntektskriteriet	0,0105	3 757 125	257 338	14 600
Uføre 18-49 år	0,0060	2 146 928	124 228	17 282
Opphopningsindeks	0,0088	3 148 828		
Aleneboende	0,0180	6 440 785	515 435	12 496
PU 16 år og over	0,0507	18 141 545	20 482	885 731
Ikke gifte 67 år og over	0,0474	16 960 735	398 431	42 569
Andel barn 1 år uten kontanstøtte	0,0163	5 832 489	43 634	133 667
Antall innbyggere med høyere utda	0,0179	6 405 003	1 567 840	4 085

Store forskjeller mellom innbyggergruppene

Nærmere vurdering av inntektssiden:

Frie disponible inntekter:

Skatt

Rammetilskudd

Eiendomsskatt

Kraft

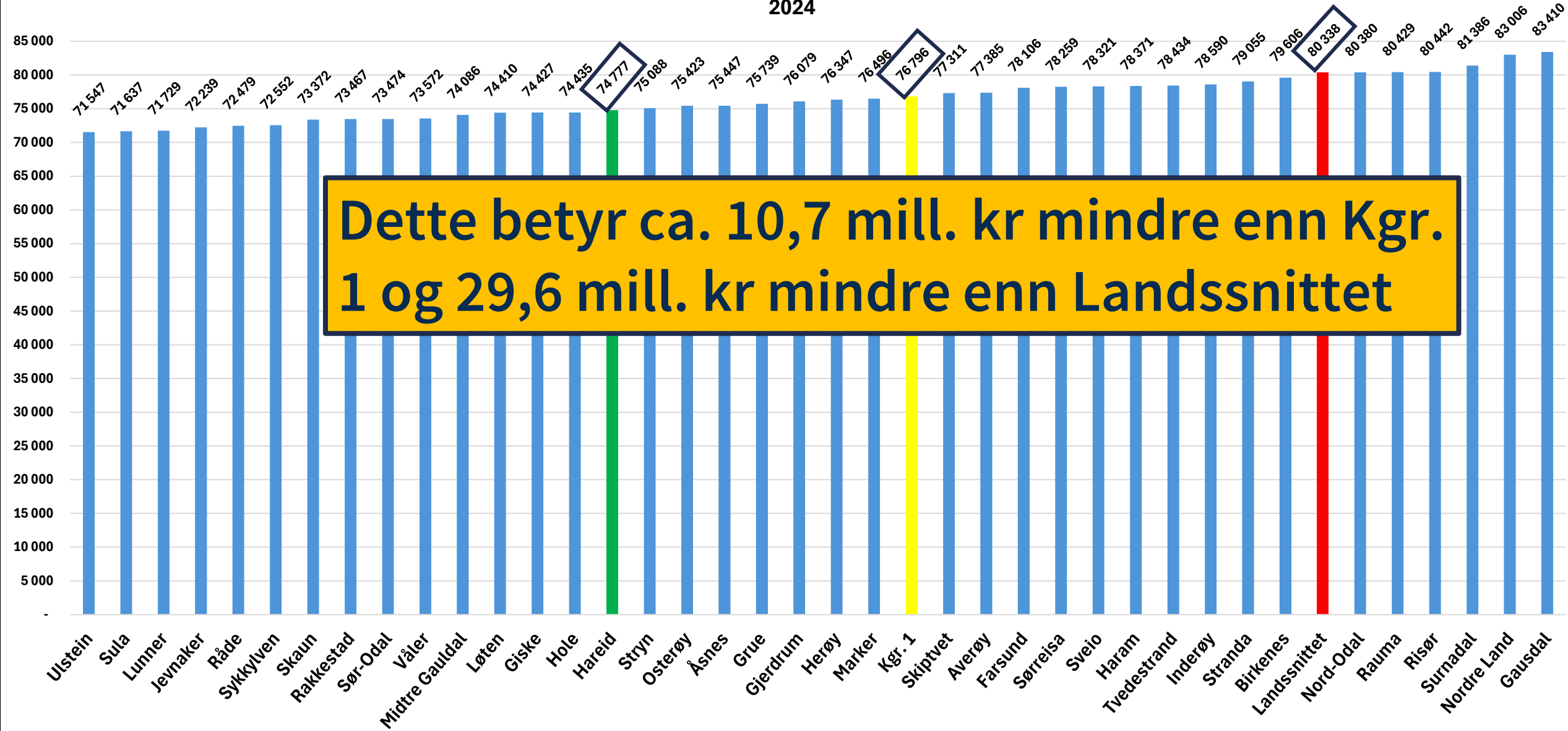
Renteinntekter og netto gevinst på finans. omløpsmidler

Havbruksfond

Disse frie inntektene korrigeres for variasjon i utgiftsbehov (jfr kriteriene i inntektssystemet). Kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov får justert sine innt. ned, mens kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov får justert opp sine inntekter.

Utgiftskorrigerte frie disponible inntekter pr innb. Kgr. 1:

Utgiftskorrigerte frie disponible inntekter ink, eiendomsskatt, kraft, vind, havbruk, finans og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift
2024

Andre kommuner i KOSTRAgr. 1:

1160	Vindafjord
1515	Herøy (Møre og Ron
1516	Ulstein
1517	Hareid
1525	Stranda
1528	Sykkylven
1531	Sula
1532	Giske
1539	Ra
1554	Av
1566	Sunnhord
1580	Haram
3112	Råde
3114	Våler (Østfold)
3116	Skiptvet
3120	Rakkestad
3122	Marker
3230	Gjerdrum
3234	Lunner
3236	Jevnaker

3310	Hole
3412	Løten
3414	Nord-Odal
3415	Sør-Odal
3417	Grue
3418	Åsnes
3441	Gausdal
3448	Nordre Land
4213	Fredrikstrand
4214	Froland
4216	Birkenes
4612	Sveio
4630	Osterøy
4651	Stryn
5027	Midtre Gauldal
5029	Skaun
5053	Inderøy
5526	Sørreisa

40 kommuner i Kgr. 1

Vurdering av sammenlikningsgrunnlaget:

Komm.nr.	Kommune	Antall innb. 31.12.24	Utg. korr. frie innt. pr innb.	Samlet utgiftsbehov	KOSTRAgr.
1517	Hareid	5 320	74.777,-	108,3%	1
1516	Ulstein	8 862	71.547,-	103,4%	1
1525	Stranda	4 380	79.055,-	108,6%	1
1528	Sykkylven	7 626	72.552,-	102,4%	1

I hvilken grad er disse kommunene sammenliknbare?

KOSTRAgr. 1:

Kommuner med 2 000 til 9 999 innbyggere, lave bundne kostnader og lave frie disponible inntekter per innbygger

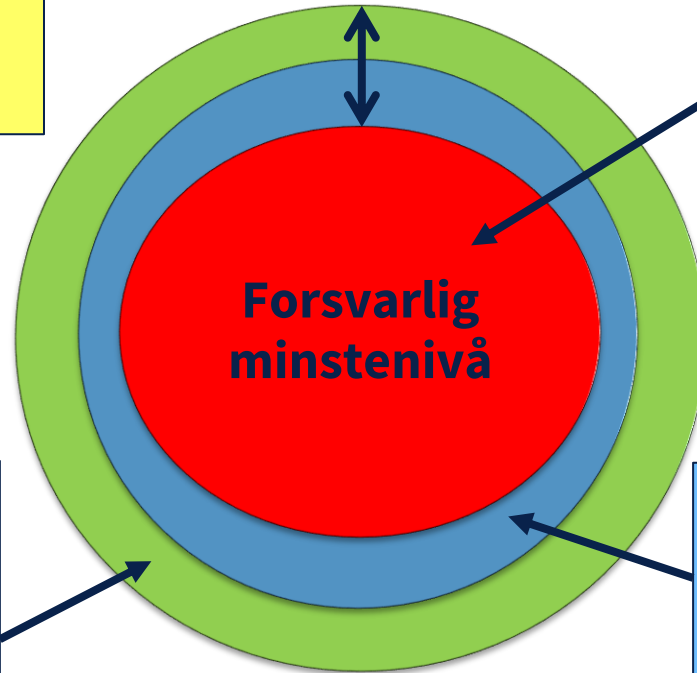
Et overordnet blikk på hvordan tjenestene prioriteres og om «handlingsrommet»

Hva er handlingsrommet?

Handlingsrommet avhenger av hva vi prioriterer og hvor effektivt vi produserer tjenestene

- Omfang (volum) av tjenesten
- Produktivitet / effektivitet

Kostnaden av å produsere lovpålagte oppgaver på den mest effektive måten

Ekstrautgifter når tjenesten produseres på en ineffektiv måte.
- Kan effektiviteten økes uten at det går utover kvaliteten i tjenesten?

Kommunens prioritering på et tjeneområde utover «minstestandarder»
- Kan vi redusere omfanget av tjenesten og likevel gi en god tjeneste?

Hvordan finne handlingsrommet i tjenestene?

To sentrale spørsmål:

1. Gjør vi de riktige tingene?

Prioriterer vi de tiltakene og aktivitetene som bidrar best måloppnåelse, eller bør vi prioritere annerledes?

2. Gjør vi tingene på en riktig måte?

Er det noe vi kan gjøre for å gjennomføre det vi har bestemt oss for «raskere» og «bedre»?

...og, hva er «godt nok»?

Utgiftsdrivere i kommunal tjenesteproduksjon

Effektivitet/produktivitet

- Gjør vi de riktige tingene?
 - Virker tiltakene i forhold til målene vi har satt oss?
- Jobber vi godt med de riktige tingene?
 - jobbe smartere, egenomsorg/samskaping, ny teknologi, etc

Struktur

- Skolestruktur, barnehagestruktur, institusjonsstruktur, plassering av omsorgsboliger, vaktmestersentraler, pumpestasjoner, vannverk etc

Nivå/terskel for å få tildelt tjenester

- Hvor enkel er **tilgangen** på hjemmetjenester, antall lærere i skolen, kulturskole, barneverntiltak, skoleskyss, snøbrøyting, brukerbetalinger, etc

Kvalitet/standarder

- Hva er de lokale «standardene» i fht. kvalitet

Prioritering i fht. sammenlikningskommuner korrigert for utgiftsforskjeller (i mill. kroner):

Hva betyr egentlig dette?

**Positivt tall = høyere prioritering
Negativt tall = lavere prioritering**

	Ulstein	Stranda	Sykkylven	Kostragruppe 01	Landet uten Oslo
Grunnskole	-2.1	-5.0	-5.0	1.8	4.8
Pleie og omsorg	20.3	10.4	34.3	8.3	4.1
Barnevern	8.4	8.6	-1.9	1.6	2.4
Barnehage	1.1	2.0	-5.0	-0.9	0.1
Kommunehelse	-3.1	-2.4	-7.7	-3.1	-4.1
Sosiale tjenester	-16.1	-10.5	-10.3	-11.6	-13.3
Kultur og idrett	-10.8	1.6	-1.2	-1.5	-5.8
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	2.6	-0.6	4.1	0.7	-0.1
Adm, styring og fellesutgifter	11.5	12.6	19.2	11.9	13.1
Andre områder	9.8	22.5	5.0	11.7	13.6

«Andre KOSTRA-områder»

**Her er det høy
prioritering:**

	Ulstein	Stranda	Sykkylven	Kostragruppe 01	Landet uten Oslo
Brann og ulykkesvern	3.1	-4.3	1.8	1.7	2.4
Kommunale boliger	5.7	-0.1	5.1	5.2	3.9
Samferdsel	1.8	29.1	-0.2	3.6	3.7
Næringsforv. og konsesjonskraft	-1.4	-2.5	-2.5	0.4	2.6
Landbruk	0.2	0.7	0.4	0.4	0.3
Kirke	0.4	-0.5	0.5	0.3	0.8

Litt mer om Adm. styring og fellesutgifter:

Adm, styring og fellesutgifter		11,9 mill. kr over Kgr. 1
100 Politisk styring	0,0	
110 Kontroll og revisjon	-0,1	
120 Administrasjon	0,8	
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	4,3	
130 Administrasjonslokaler	7,0	
180 Diverse fellesutgifter	-0,3	
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	0,3	
290 Interkommunale samarbeid	0,0	

Særlig høyere prioritering enn Kgr. 1 på f. 121 og f. 130

F. 121 Forvaltningsutg. i eiendomsforvaltningen over tid (justert for deflator):

	2021	2022	2023	2024
Hareid	1 241	1 185	993	1 225
Ulstein	609	757	808	781
Stranda	21	24	10	130
Sykkylven	210	190	256	335
Kostragruppe 01	445	139	419	412
Landet uten Oslo	416	417	448	460

Mye høyere prioritering enn Kgr. 1 i hele perioden

F. 130 Adm.lokaler over tid (justert for deflator):

	2021	2022	2023	2024
Hareid	1 773	2 268	1 941	1 859
Ulstein	404	470	266	551
Stranda	690	622	647	657
Sykkylven	139	224	1 400	400
Kostragruppe 01	496	493	531	527
Landet uten Oslo	555	579	568	541

Mye høyere prioritering enn Kgr. 1 i hele perioden

Prioritering pr tjenesteområde:

Tjenesteområde:	Kgr. 1	"Grad" av prioritering
Grunnskole	1.8	Litt høy
Pleie og omsorg	8.3	Høy
Barnevern	1.6	Litt høy
Barnehage	-0.9	Litt lav
Kommunehelse	-3.1	Lav
Sosiale tjenester	-11.6	Lav
Kultur og idrett	-1.5	Litt lav
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	0.7	Litt høy
Adm, styring og fellesutgifter	11.9	Høy
- Brann og ulykkesvern	1.7	Litt høy
- Kommunale boliger	5.2	Høy
- Samferdsel	3.6	Høy
- Næringsforv. og konsesjonskraft	0.4	Middels
- Landbruk	0.4	Middels
- Kirke	0.3	Middels

Spørsmål til drøfting:

1. Kjenner vi igjen bildet på hvordan tjenestene prioriteres?

Tenk på utgiftsdriverne = hva som forklarer prioritering

2. Hvordan kan vi påvirke/tenke annerledes i fht. å påvirke den totale ressursbruken?

(altså; hva kan være kloke valg/strategier fremover for å skape bærekraftige og gode tjenester?)

Del 2:

KOSTRA-gjennomgang av Barnehage, Skole og Samferdsel

KOSTRA for barnehage

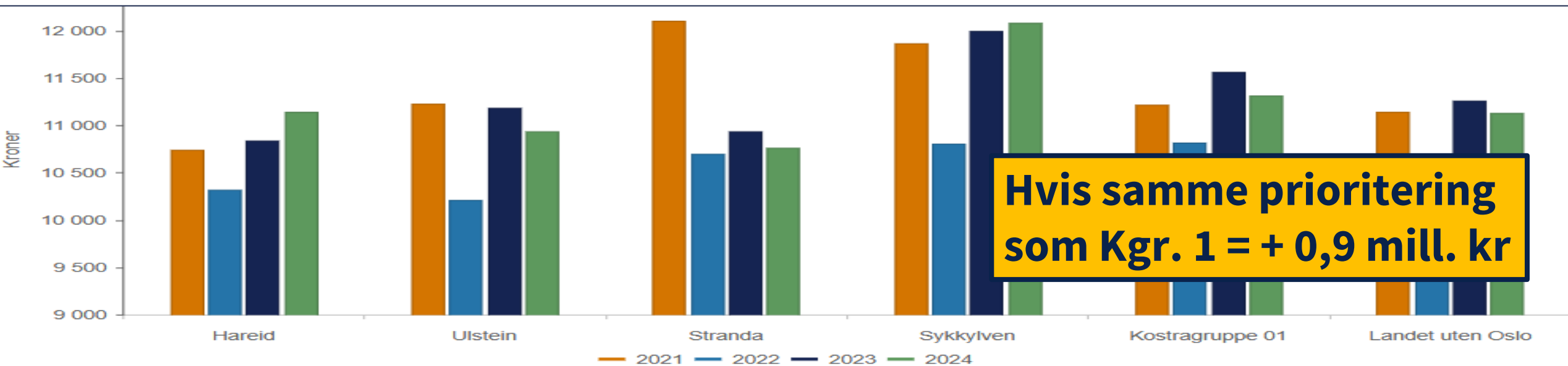
Utgiftsbehov og kriteriedata for barnehagetjenesten:

	Hareid	Ulstein	Stranda	Sykkylven	Kgr. 01	Land u/Oslo
Indeks innb. 2-5 år (78%)	105,9 %	106,7 %	85,9 %	86,4 %	97,9 %	99,7 %
Indeks barn 1 år uten kontantstøtte (10%)	86,2 %	135,3 %	97,5 %	81,6 %	96,3 %	98,3 %
Indeks innb. m. høyere utdanning (11%)	67,5 %	92,0 %	67,0 %	74,4 %	71,0 %	92,7 %
Utgiftsbehov - Barnehage (sum)	99,5 %	108,0 %	85,0 %	84,5 %	94,7 %	98,8 %

Dere har 4,8%-poeng høyere utgiftsbehov enn Kgr. 1

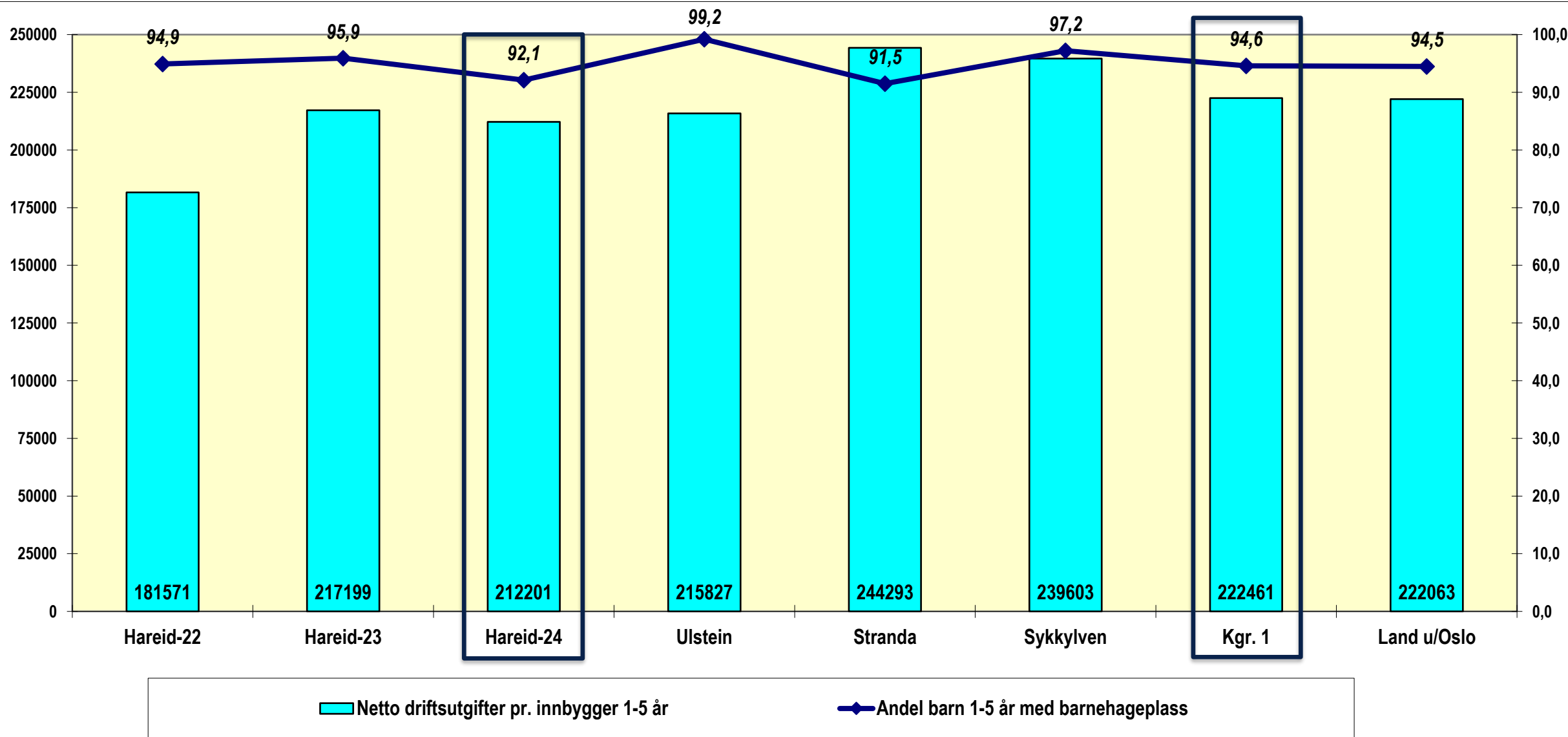
Samlet prioritering korrigert for utgiftsbehov og deflator – netto driftsutgifter pr innbygger:

Liten økning:

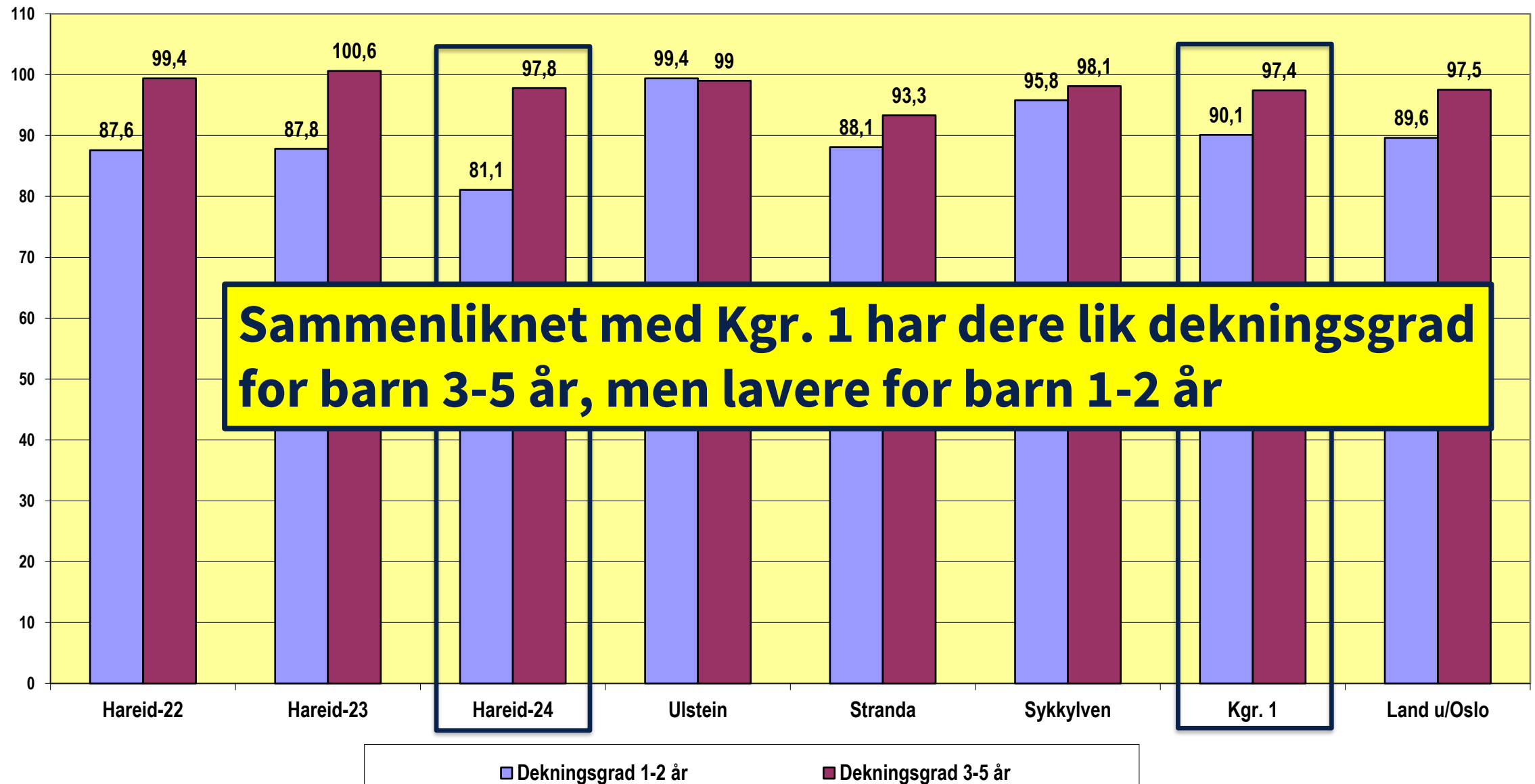
	2021	2022	2023	2024
Hareid	10 739	10 321	10 840	11 145
Ulstein	11 225	10 211	11 185	10 937
Stranda	12 108	10 700	10 933	10 767
Sykkylven	11 862	10 806	11 993	12 086
Kostragruppe 01	11 216	10 818	11 562	11 311
Landet uten Oslo	11 144	10 671	11 265	11 128

Samlet prioritering og dekningsgrad:

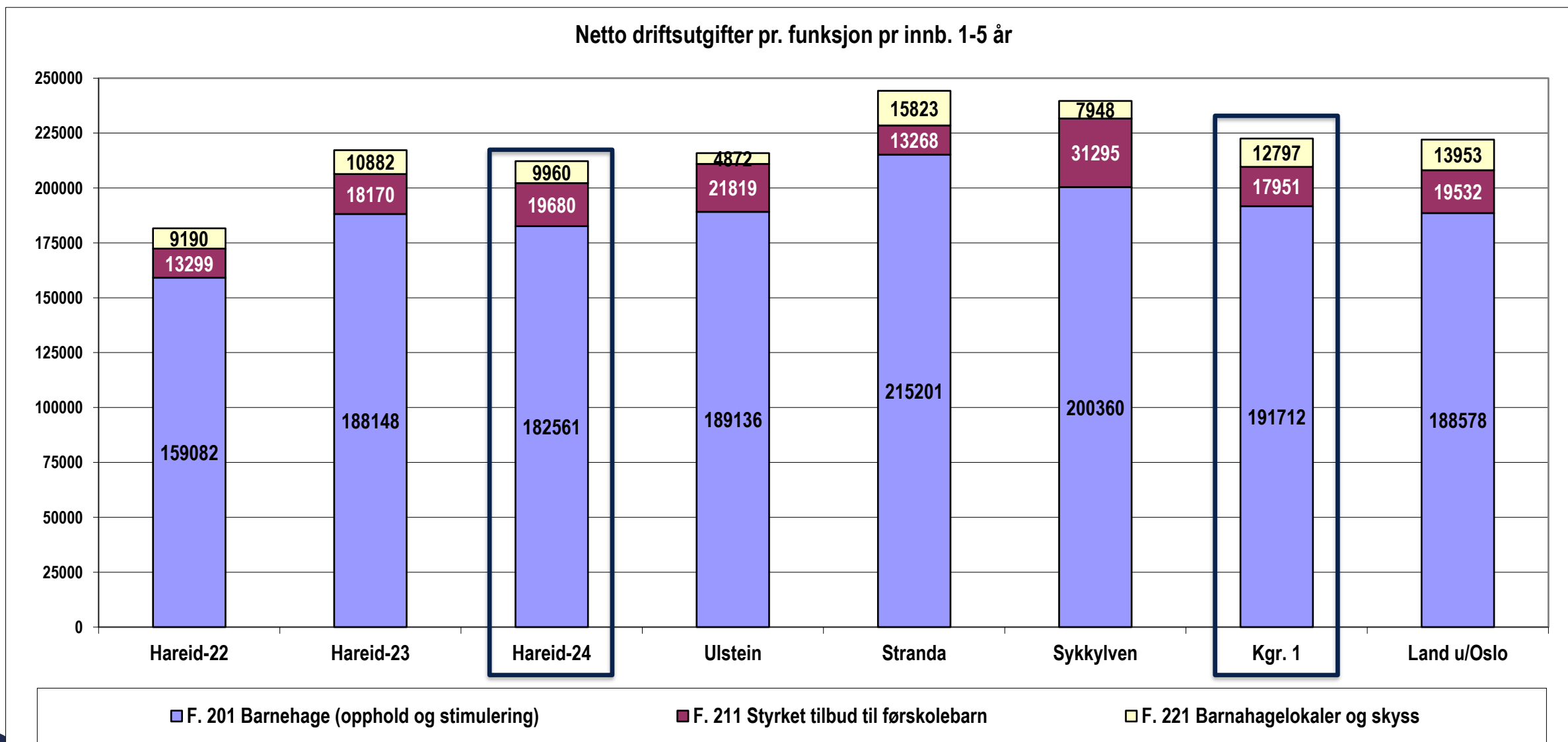

Dere har lavere dekningsgrad og marginalt lavere prioritering enn Kgr. 1

Litt mer om dekningsgrader:

Prioritering pr deltjeneste:

Utgiftsdrivere = faktorer som «forklarer» forskjeller i prioritering (ressursbruk)

Blir «påvirket» av barnehagestruktur...

1. Antall plasser x utgift pr. plass
2. Kommuner med små barnehager = høye utgifter pr. plass/ basisbemanning
3. Kommuner som ikke har fulle barnehagegrupper hele dagen = høye utgifter pr. plass
4. Antall barn med spesielle behov x utgift pr. barn m/spes. behov
5. Utdanningsnivå/lønnsnivå/ansiennitet

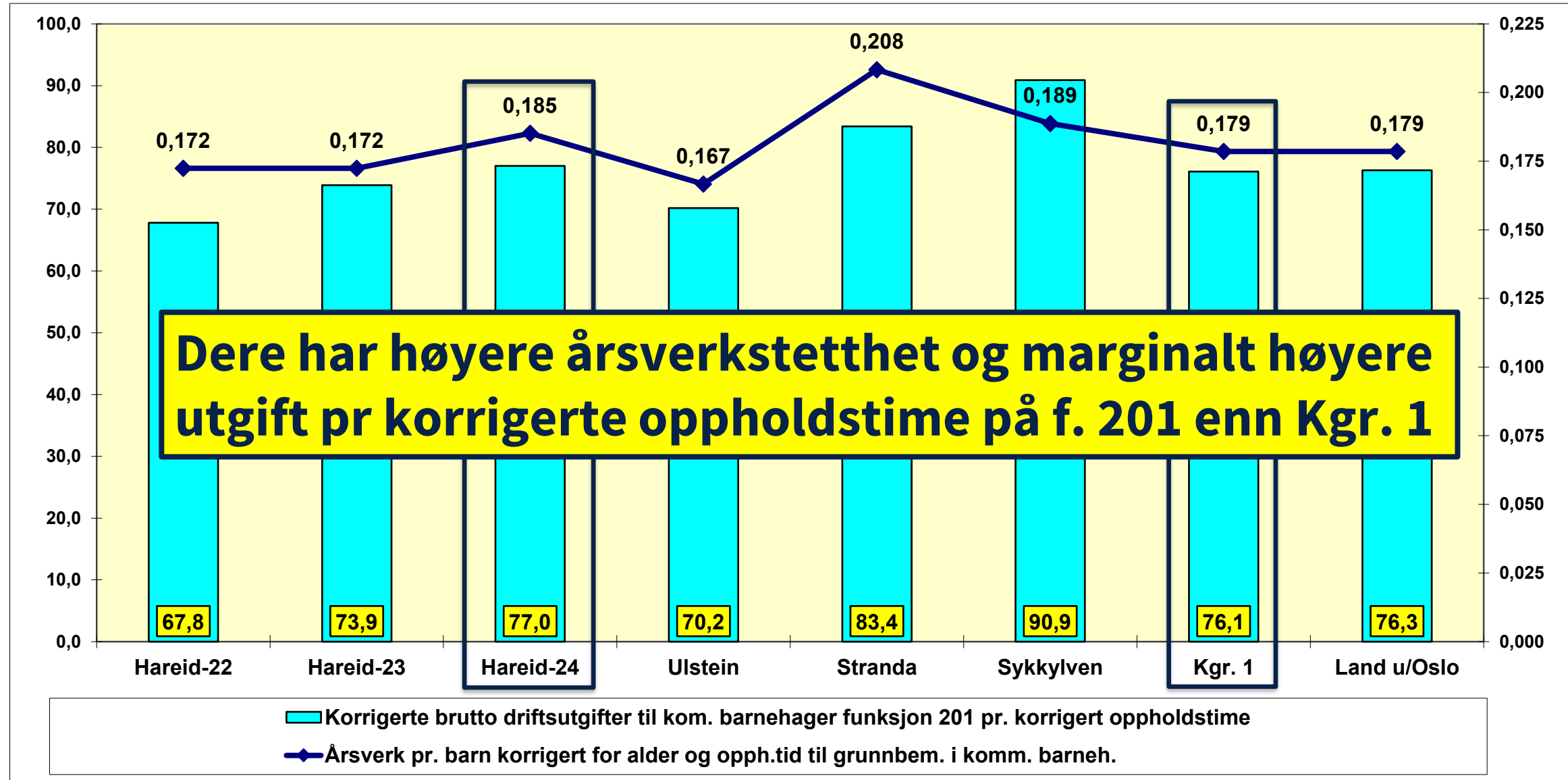
Barnehagestruktur - Kommunale barnehager:

	2021 (?)		2022 (?)		2023 (?)		2024 (?)	
	Kommunal (?)		Kommunal (?)		Kommunal (?)		Kommunal (?)	
	Alle barnehagetyper (?)		Alle barnehagetyper (?)		Alle barnehagetyper (?)		Alle barnehagetyper (?)	
Nasjonalt - Fylke - Kommune - Barnehage	Antall barnehager (?)	Antall barn (?)	Antall barnehager (?)	Antall barn (?)	Antall barnehager (?)	Antall barn (?)	Antall barnehager (?)	Antall barn (?)
- Hele landet	2 612	134 360	2 606	136 282	2 585	136 360	2 562	136 493
- Møre og Romsdal	Liten nedgang i barnetallet		140	6 420	139	6 315	135	6 119
- Hareid	3	151	3	159	3	151	3	142
Bigset barnehage		63		64		54		52
Hareid barnehage	Men, dere har lagt ned 1 barnehage fra høst-25							26
Syverplassen barnehage		63		66		65		64

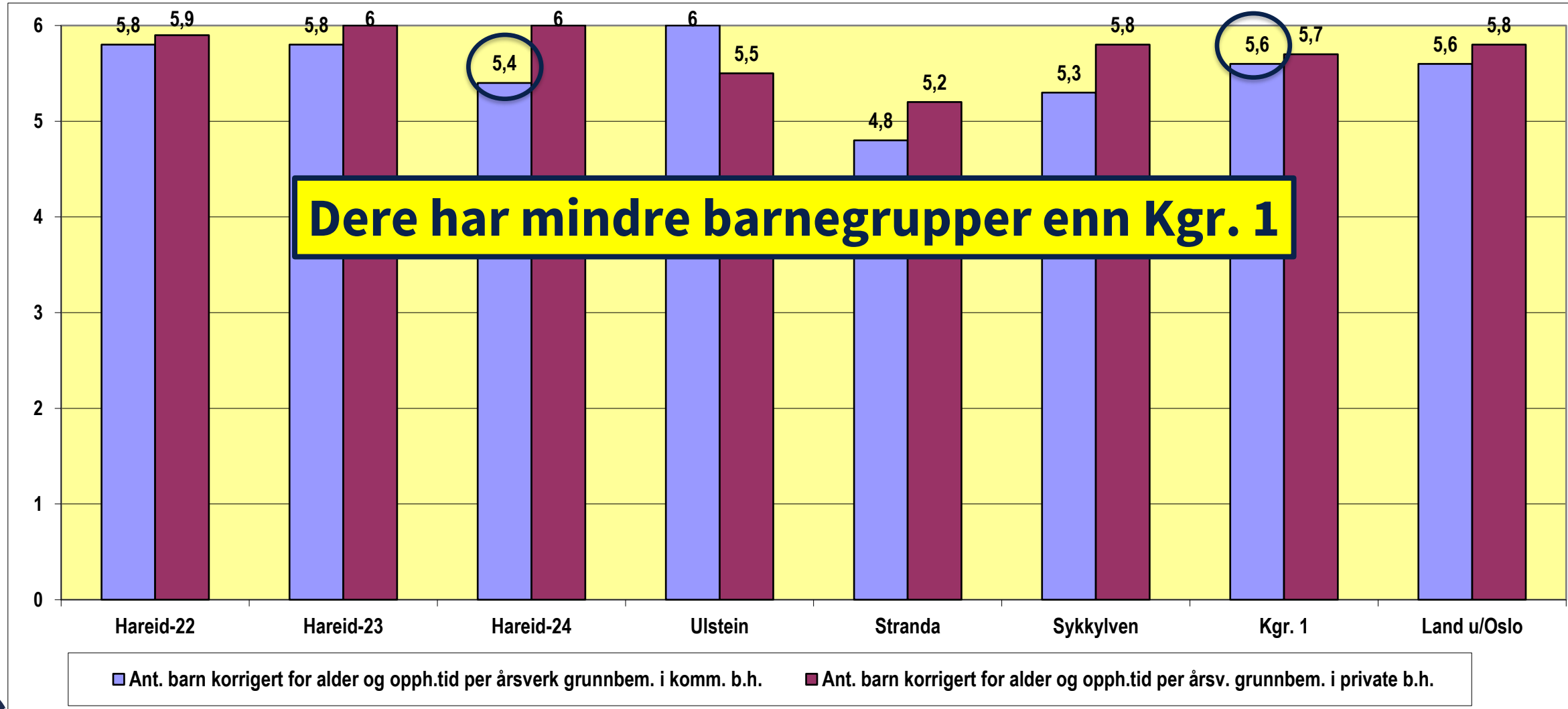

Dere har 1 liten og 2 mellomstore barnehager

«Enhetskostnader»: Årsverkstetthet og utgift pr korrigerte oppholdstime:

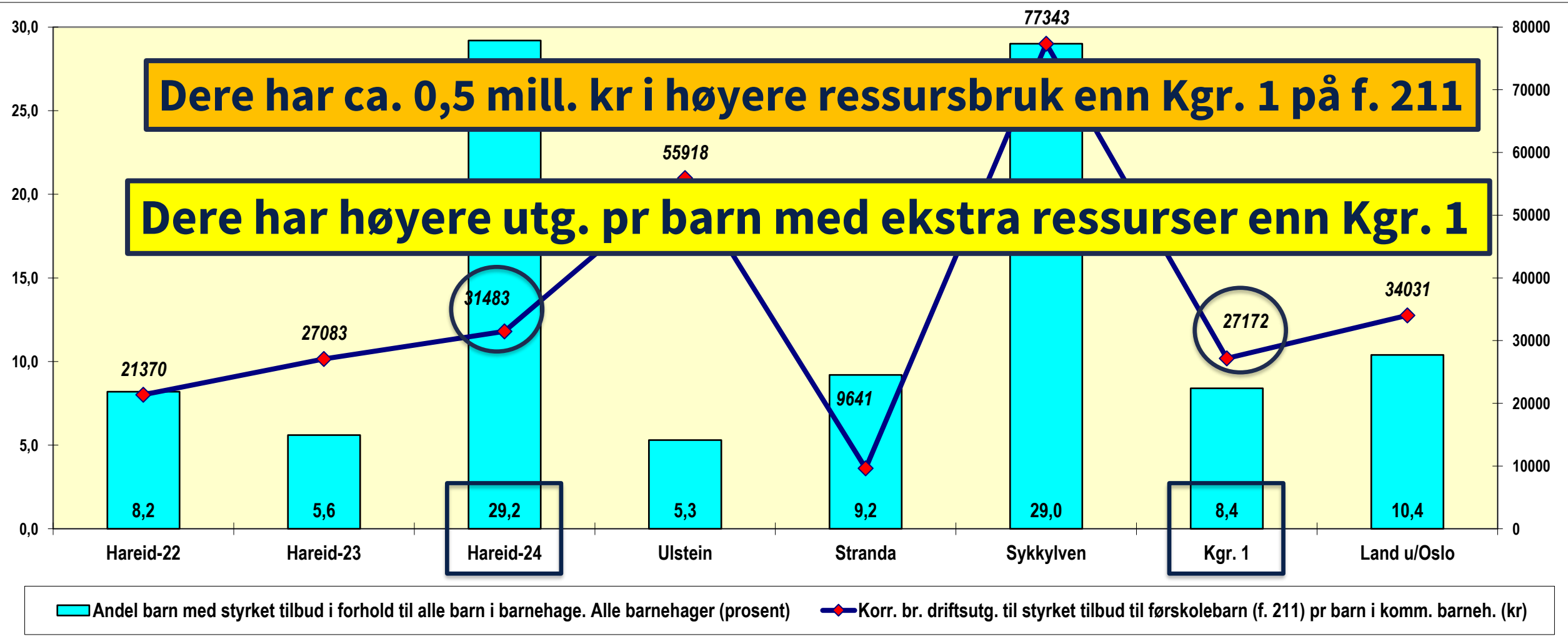
Antall barn korrigert for alder og oppholdstid pr årsverk:

Antall barn korrigert for alder og oppholdstid pr årsverk pr barnehage:

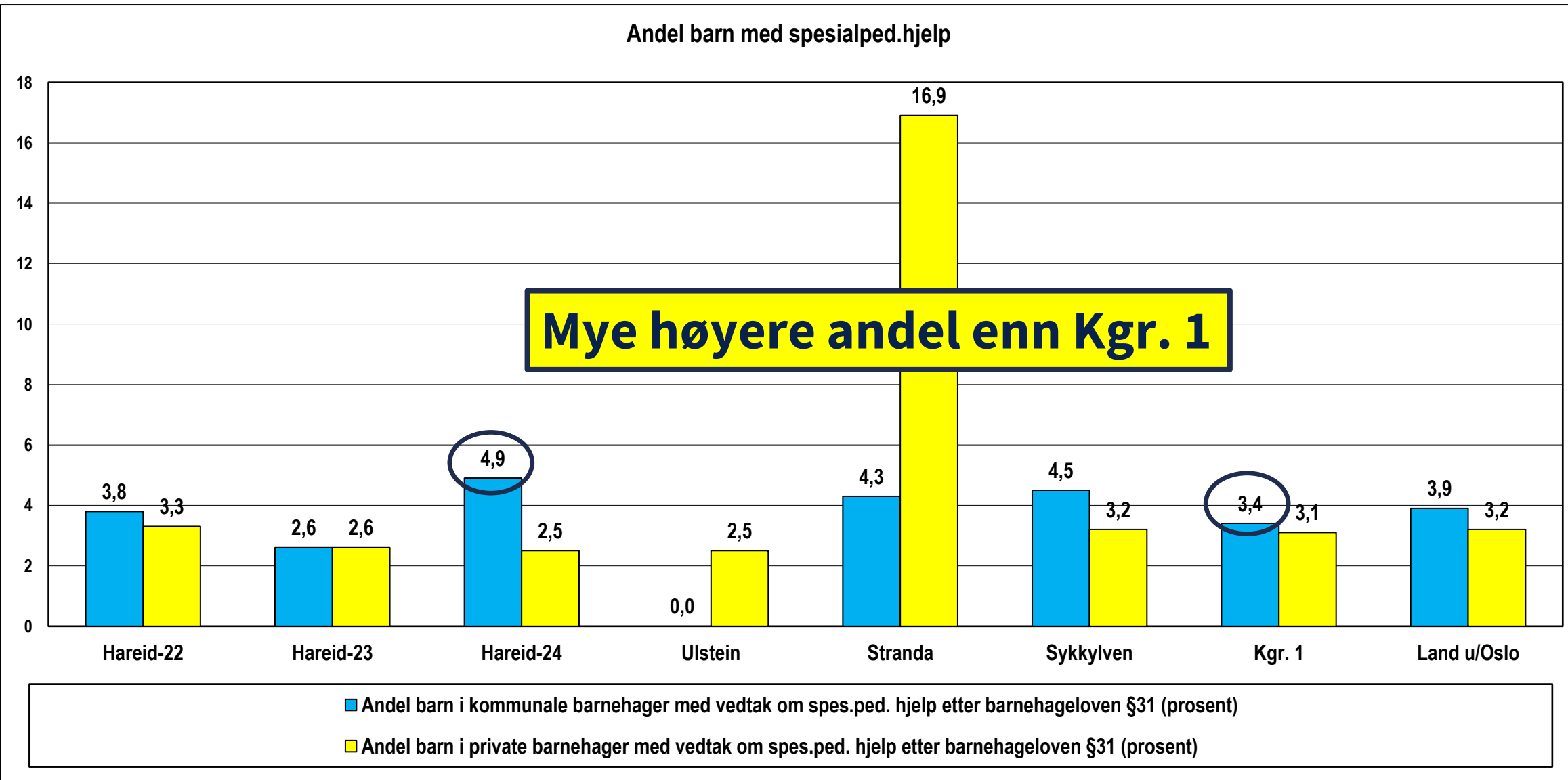
	2021 (?)	2022 (?)	2023 (?)	2024 (?)
Nasjonalt - Fylke - Kommune - Barnehage	Kommunal (?)	Kommunal (?)	Kommunal (?)	Kommunal (?)
- Hele landet	5,6	5,6	5,6	5,6
- Møre og Romsdal	5,6	5,6	5,5	5,4
- Hareid	5,7	5,8	5,8	5,4
Bigset barnehage	5,5	5,9	5,7	4,7
Hareid barnehage	5,9	5,2	5,9	5,9
Syverplassen barnehage	6,0	5,9	5,9	6,0

Andel barn som får ekstra ressurser i fht. alle barn i barnehage og utgifter pr barn (f. 211) komm. b.h.:

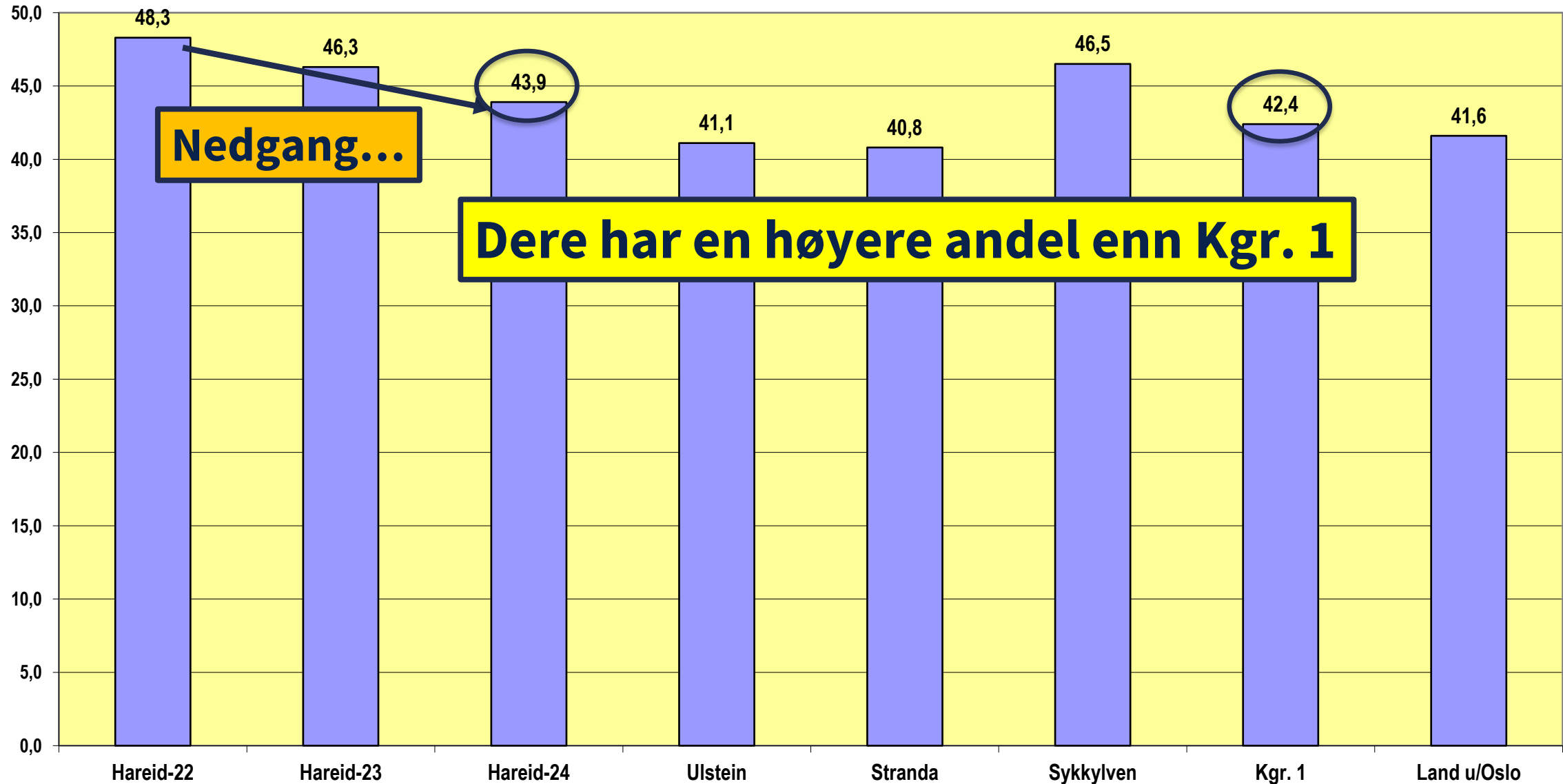
Dere har en mye høyere andel barn med ekstra ressurser enn Kgr. 1

Andel barn med spesialped. hjelp etter barnehageloven §31:

«Kvalitet» - andel barnehagelærere:

Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)

Hovedtall – Barnehage:

Behov:

- Dere har 4,8%-poeng høyere objektivt utgiftsbehov enn Kgr. 1

Prioritering:

- Samlet prioritering korrigert for utgiftsbehov er 0,9 mill. kr lavere enn Kgr. 1
- Prioritering (netto dr.utg. pr innb. 1-5 år) for de ulike deltjenestene:
 - F. 201 = Lavere prioritering
 - F. 211 = Høyere ressursbruk
 - F. 221 = Lavere prioritering

Dekningsgrader:

- Samlet dekningsgrad er litt lavere enn Kgr. 1, og det er særlig for barn 1-2 år hvor dere har lavere dekningsgrad

KOSTRA for Skole

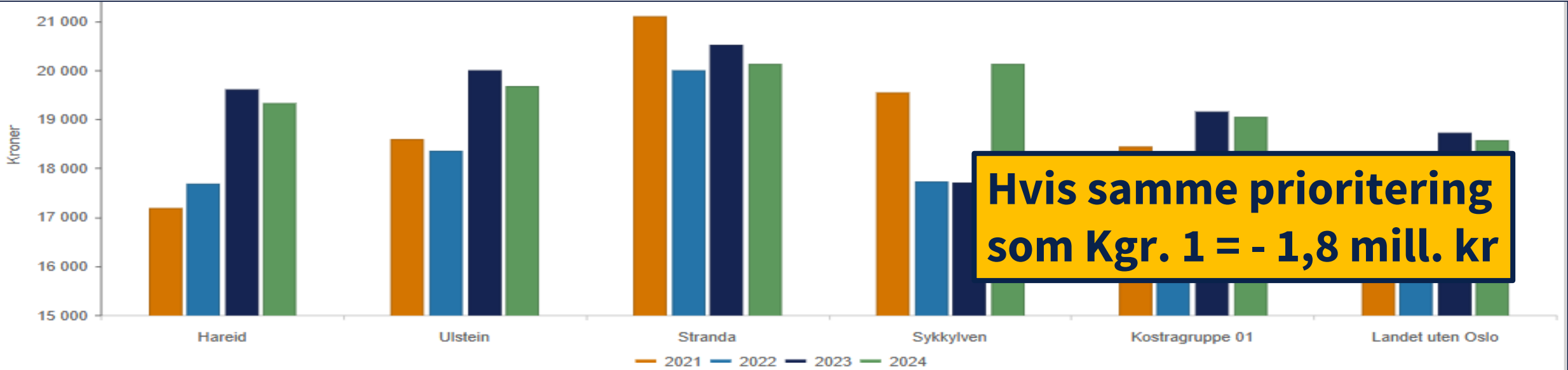
Utgiftsbehov og kriteriedata for skole:

	Hareid	Ulstein	Stranda	Sykkylven	Kgr. 01	Land u/Oslo
Indeks innb. 6-15 år (92%)	116,6 %	107,9 %	82,6 %	104,5 %	104,0 %	102,0 %
Indeks basiskriteriet (1%)	228,6 %	128,3 %	373,5 %	157,4 %	191,6 %	114,6 %
Indeks reiseavst. innen sone (2%)	65,8 %	66,6 %	299,2 %	103,8 %	143,8 %	106,9 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (2%)	69,5 %	93,6 %	400,6 %	128,4 %	146,5 %	107,8 %
Indeks innv. 6-15 år (3%)	156,6 %	136,7 %	87,4 %	98,5 %	103,7 %	100,5 %
Utgiftsbehov - Grunnskole (sum)	117,4 %	107,9 %	95,7 %	105,4 %	106,5 %	102,3 %

Dere har 10,9%-poeng høyere utgiftsbehov enn Kgr. 1

Samlet prioritering korrigert for utgiftsbehov og deflator – netto driftsutgifter pr innbygger:

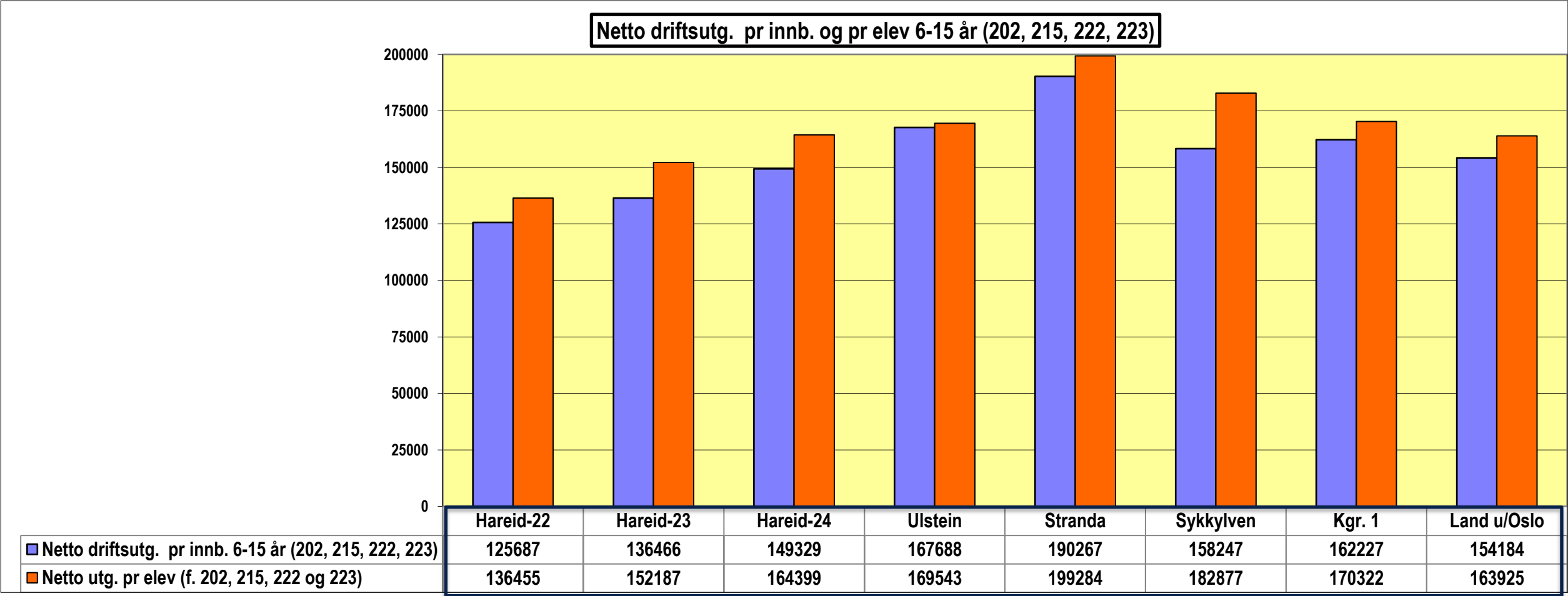
Økning i perioden:

	2021	2022	2023	2024
Hareid	17,189	17,680	19,607	19,329
Ulstein	18,586	18,364	19,989	19,663
Stranda	21,112	20,003	20,515	20,135
Sykkylven	19,535	17,735	17,709	20,123
Kostragruppe 01	18,430	18,048	19,146	19,037
Landet uten Oslo	18,149	17,841	18,716	18,563

Dere har litt høyere prioritering enn Kgr. 1

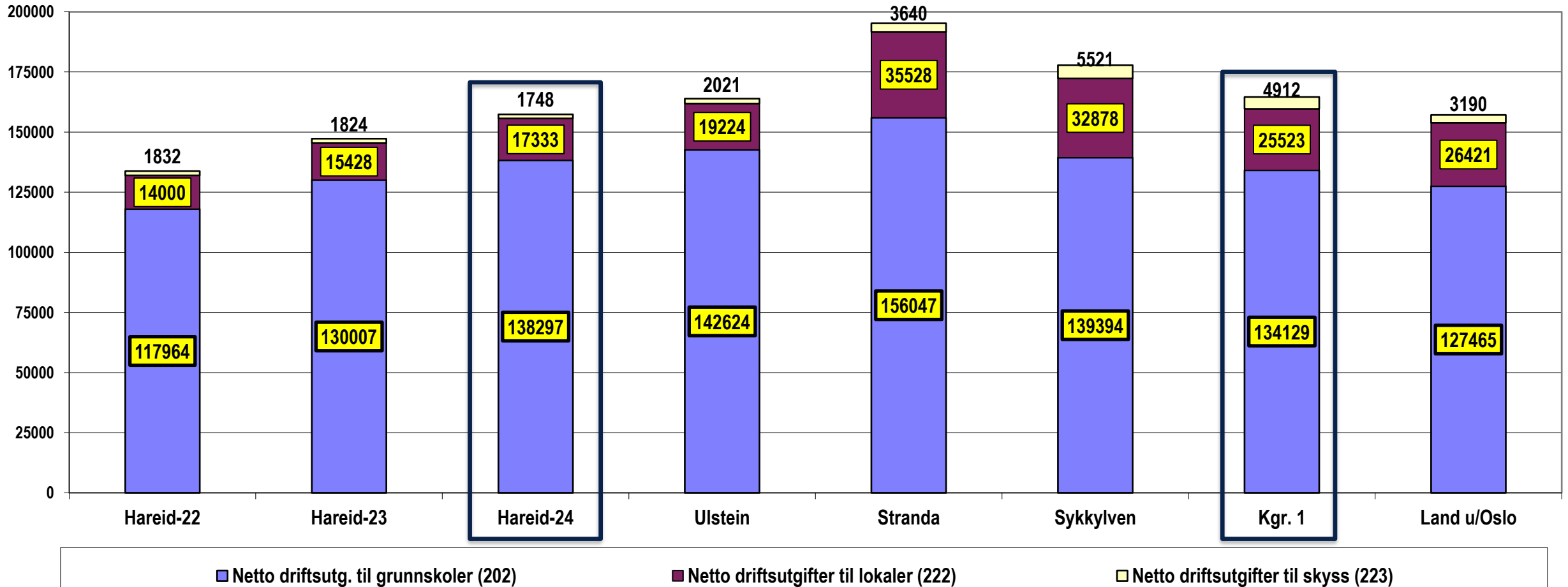
Netto driftsutgift (f. 202, 215, 222 og 223) pr innbygger (blå) og pr elev (rød):

Vi ser det er forskjell mellom rød og blå søyle => vi bør bruke «netto dr.utg. pr elev» som indikator for prioritering

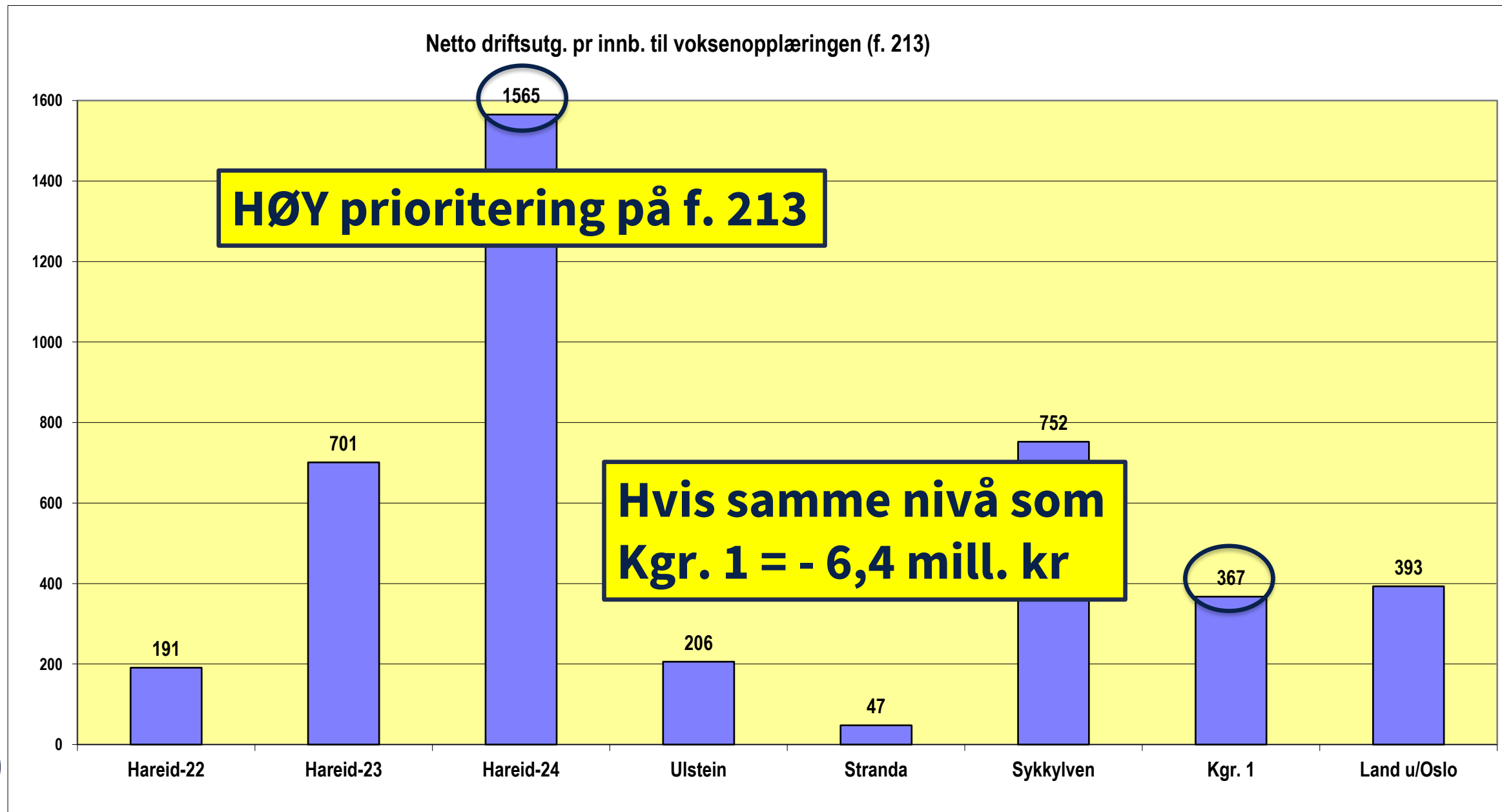
Prioritering - netto driftsutgifter. pr elev:

Nettoutgifter pr.elev 6-15 år fordelt på funksjoner

KOSTRA-tallene indikerer høyere prioritering enn Kgr. 1 på f. 202, og lavere på f. 222 og på f. 223

Ressursbruk f. 213 – Voksenopplæringen:

Utgiftsdrivere = faktorer som forklarer forskjeller i prioriteringen

1. Skolestruktur som påvirker...

- Gjennomsnittlig skolestørrelse som påvirker...
 - Gjennomsnittlig gruppestørrelse => utgift pr elev

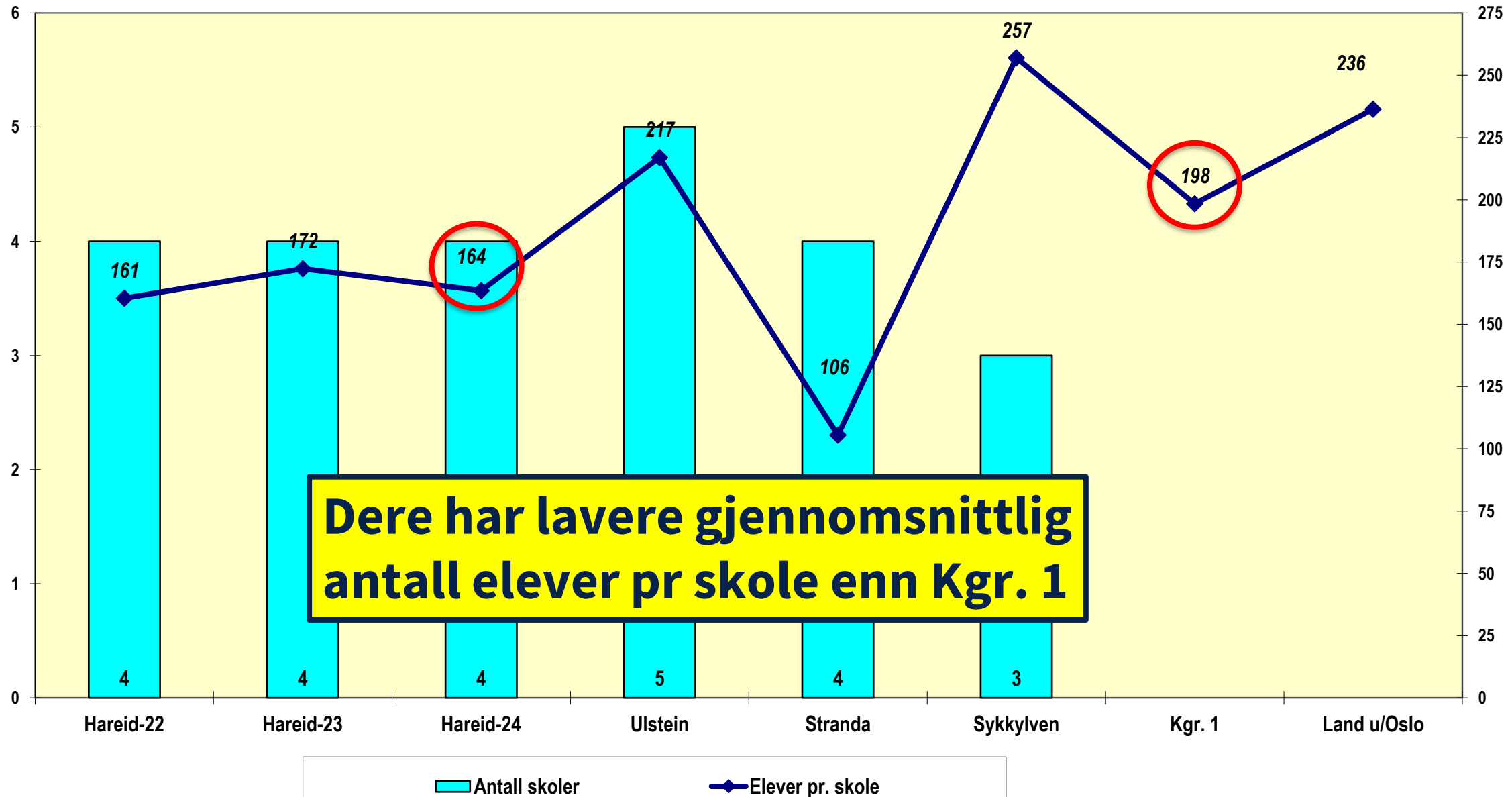
2. Nivå på spesialundervisning

- Hvor mange som får og hvor mye hver enkelt mottar

3. Lønnsansiennitet/nivå pr. årsverk

4. Lokale prioriteringer på årsverkstetthet/elevtimer generelt

Den viktigste driveren for utgiftsnivået:

Men, også viktig å ha innsikt i variasjonsbredden i egen kommune:

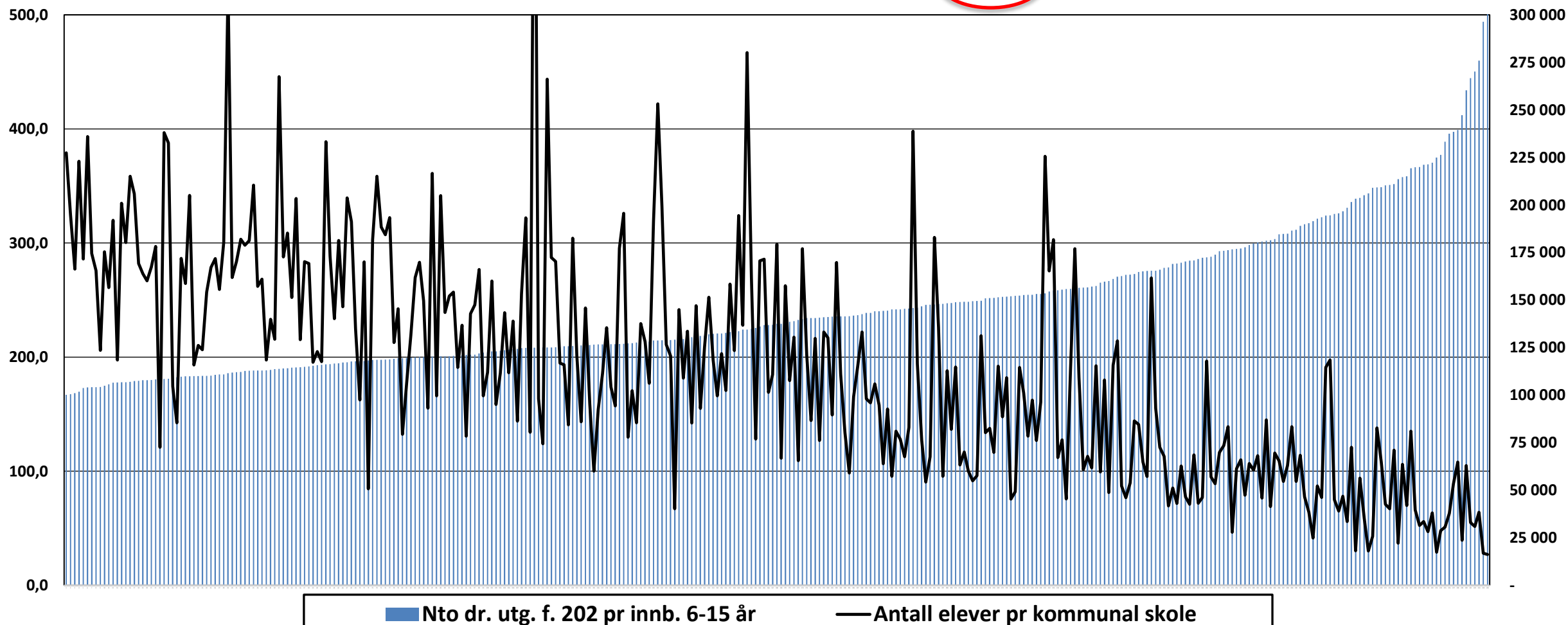
	2021-22 ?		2022-23 ?		2023-24 ?		2024-25 ?	
	Alle trinn ?		Alle trinn ?		Alle trinn ?		Alle trinn ?	
	Alle trinn ?		Alle trinn ?		Alle trinn ?		Alle trinn ?	
	Alle kjønn ?		Alle kjønn ?		Alle kjønn ?		Alle kjønn ?	
	Kommunal ?		Kommunal ?		Kommunal ?		Kommunal ?	
Nasjonalt - Fylke - Kommune - Enhet	Antall elever ?	Antall skoler ?	Antall elever ?	Antall skoler ?	Antall elever ?	Antall skoler ?	Antall elever ?	Antall skoler ?
- Hele landet	605 750	2 484	606 991	2 457	606 159	2 428	599 836	2 409
- Møre og Romsdal	30 245	162	30 331	159	30 272	157	30 011	155
- Hareid	622	4	642	4	689	4	654	4
Bigset skule	92		86		92		92	
Hareid skule	255		266		286		258	
Hareid ungdomsskule	188		199		220		219	
Hjørungavåg skule	87		91		91		85	

Dere har 2 små skoler og 2 middels store

Utgifter følger skolestørrelse?

KOSTRA 2024, tall pr 17.03.25, N = 335, $r = -0,66$

R = - 0,66 betyr at det er en ganske sterk statistisk samvariasjon mellom nto. dr.utg pr innb. 6-15 år og antall elever pr skole (skolestørrelse)

Er det sammenheng mellom trinnstørrelse på 5. trinn og resultater på nasjonale prøver 5. trinn?

Norge:

Elever

2024

Engelsk

Lesing

Regning

Trinnstr. 5. trinn:

Nivå 1

Nivå 2

Nivå 3

Nivå 1

Nivå 2

Nivå 3

Nivå 1

Nivå 2

Nivå 3

1-10 elever

28,6

50,6

20,8

30,8

48,8

20,4

30,3

48,2

21,5

11-20 elever

27,5

50,5

22,0

32,2

46,9

20,9

31,3

48,2

20,4

21-40 elever

23,4

51,4

25,2

29,0

47,8

23,2

30,1

48,0

21,9

41-60 elever

21,9

51,4

26,7

25,9

47,5

26,6

28,1

47,1

24,8

Mer enn 60 elever

20,6

50,9

28,5

23,6

45,3

31,1

26,1

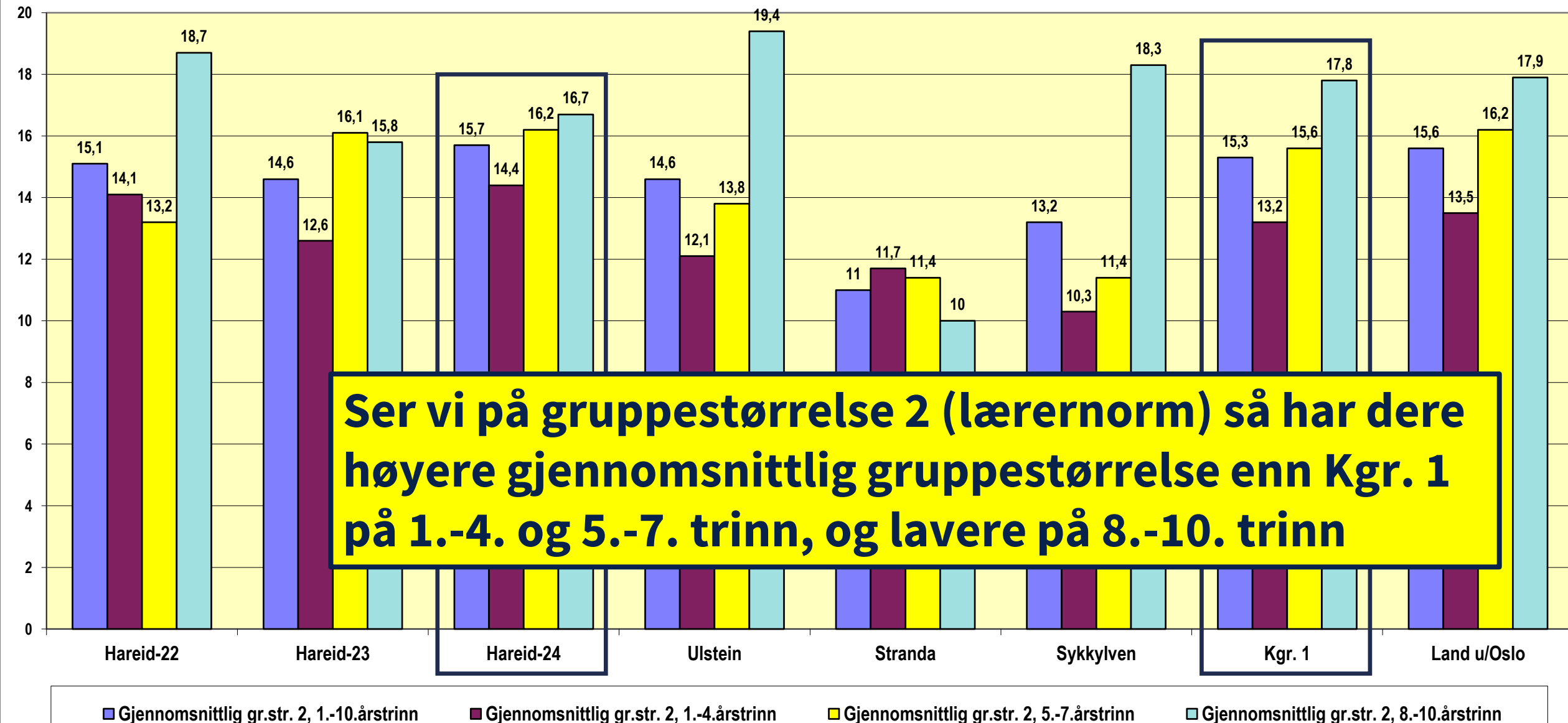
46,0

28,0

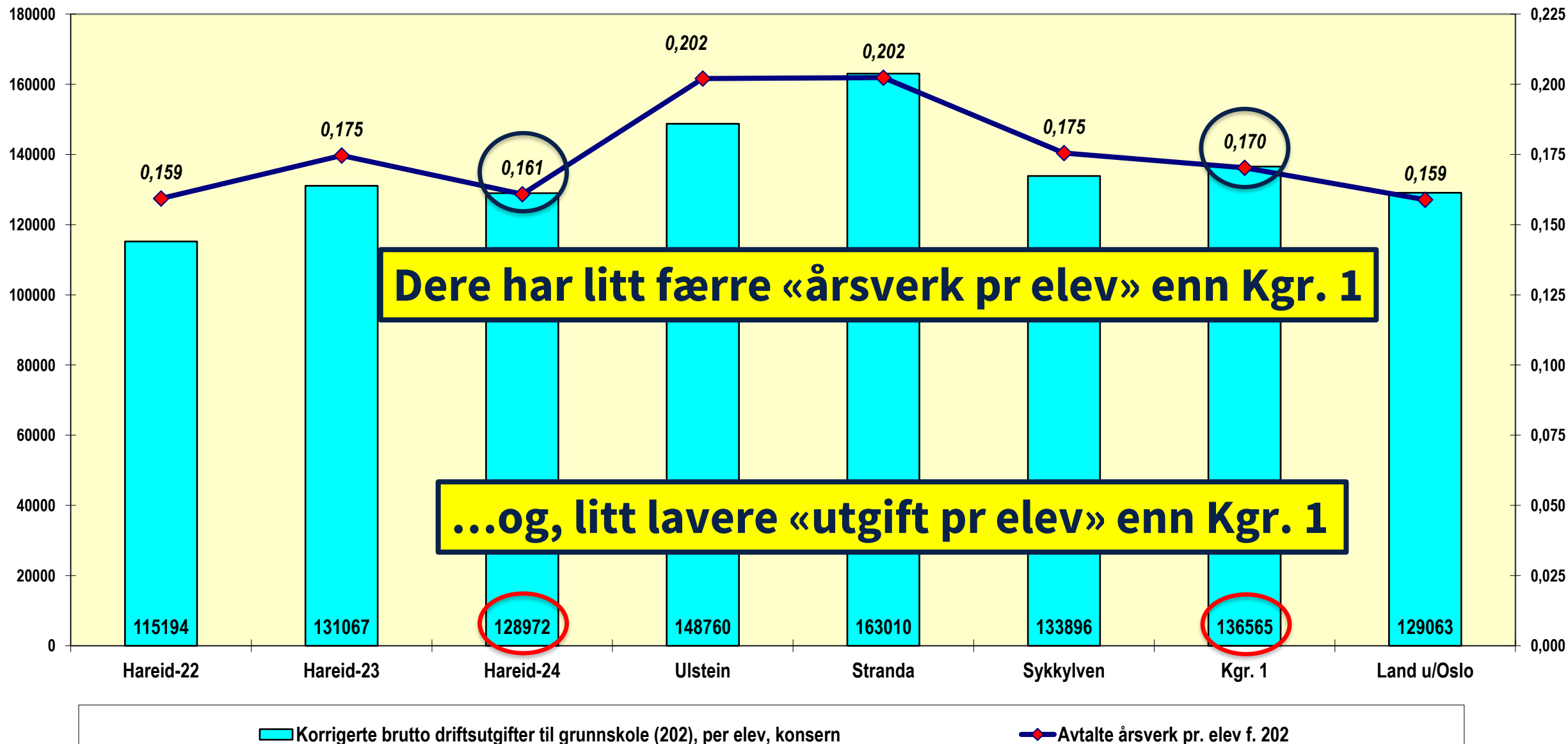
Ja, vi ser at det er en høyere andel elever som ligger på lavt nivå (nivå 1) når trinnstr. er små...

Gjennomsnittlig gruppestørrelser 2 - lærernorm:

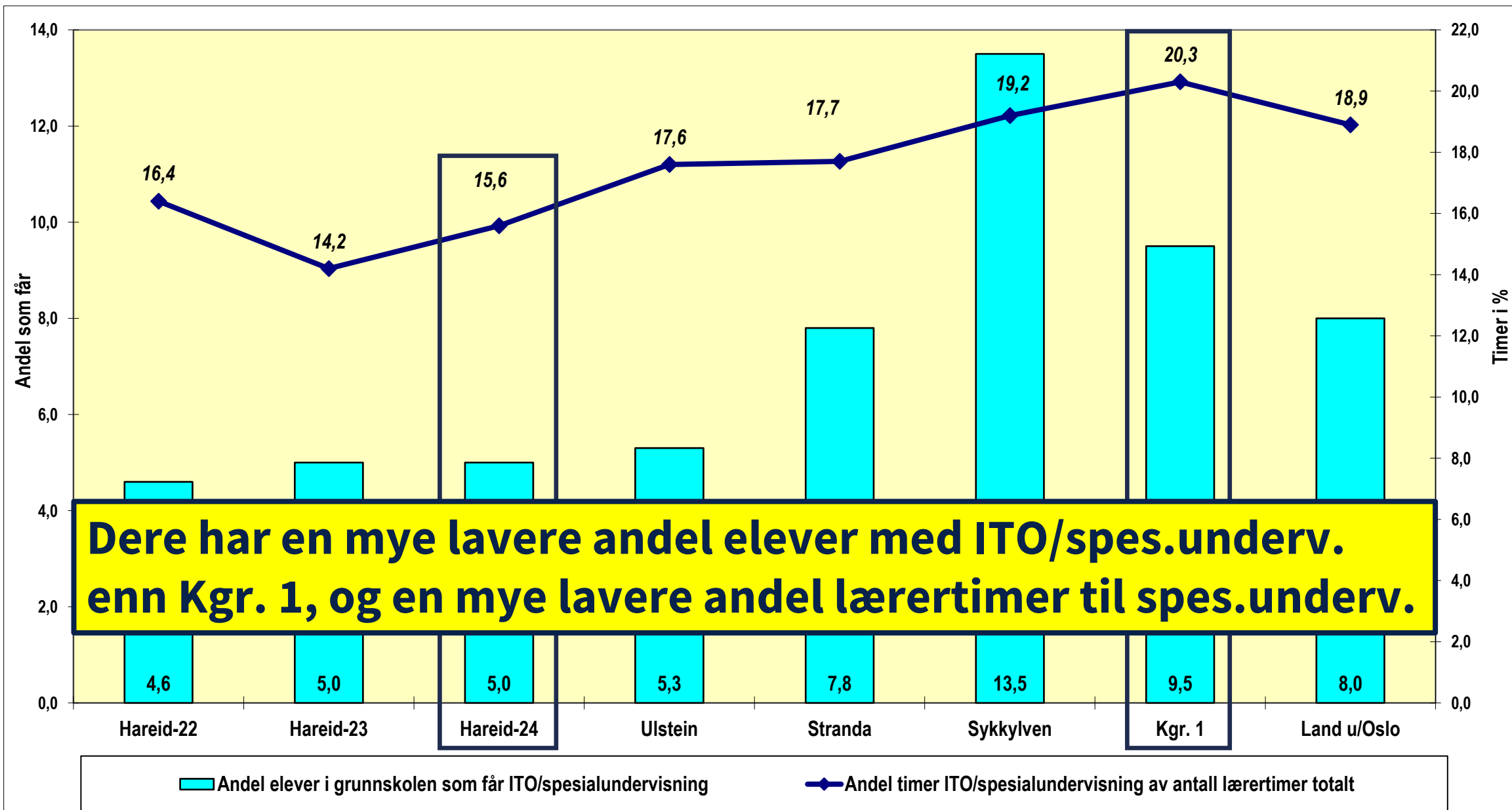
Gjennomsnittlig gruppestr. 2

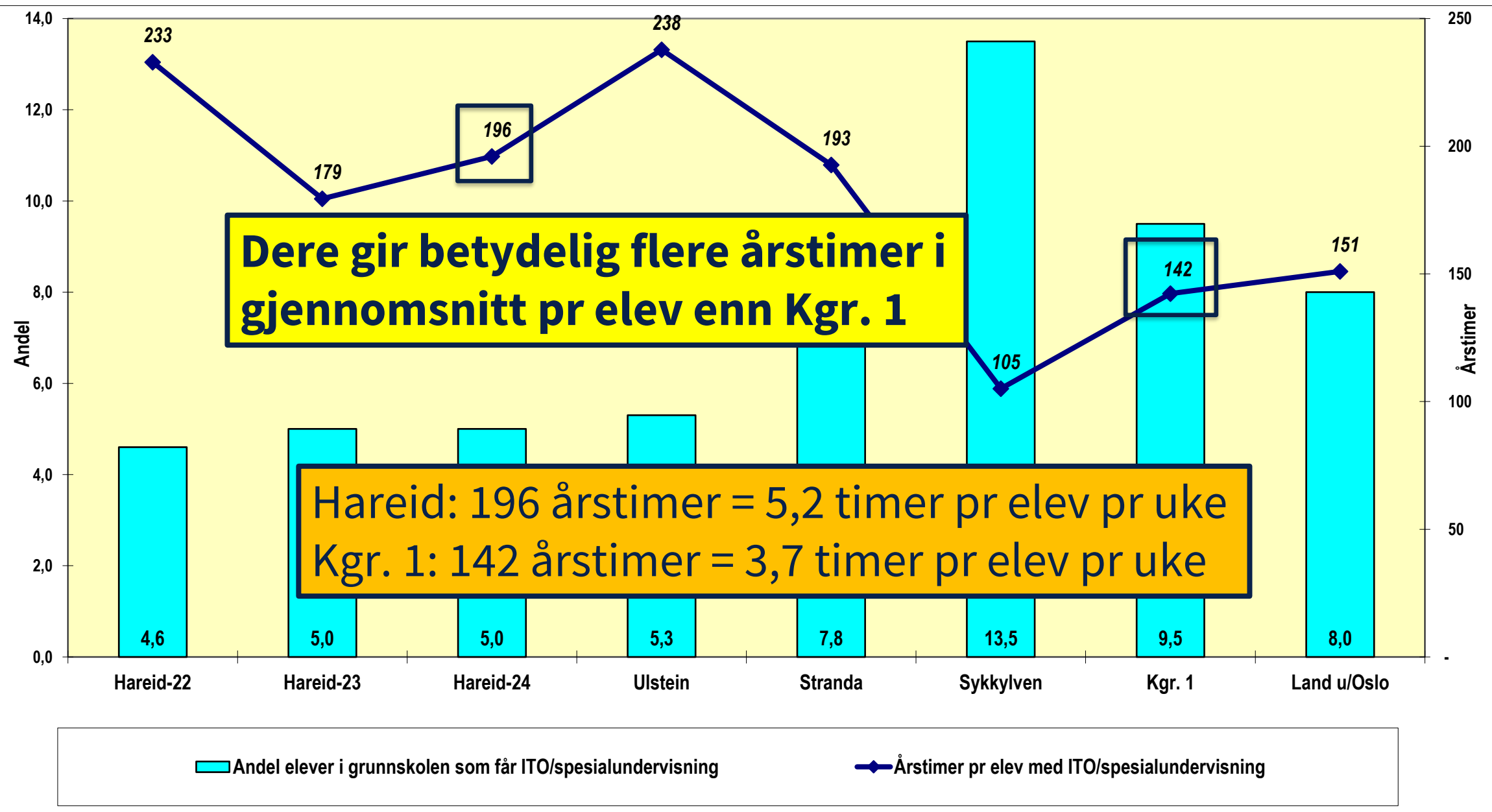
«Produktivitet» – utgift pr elev og årsverk pr elev:

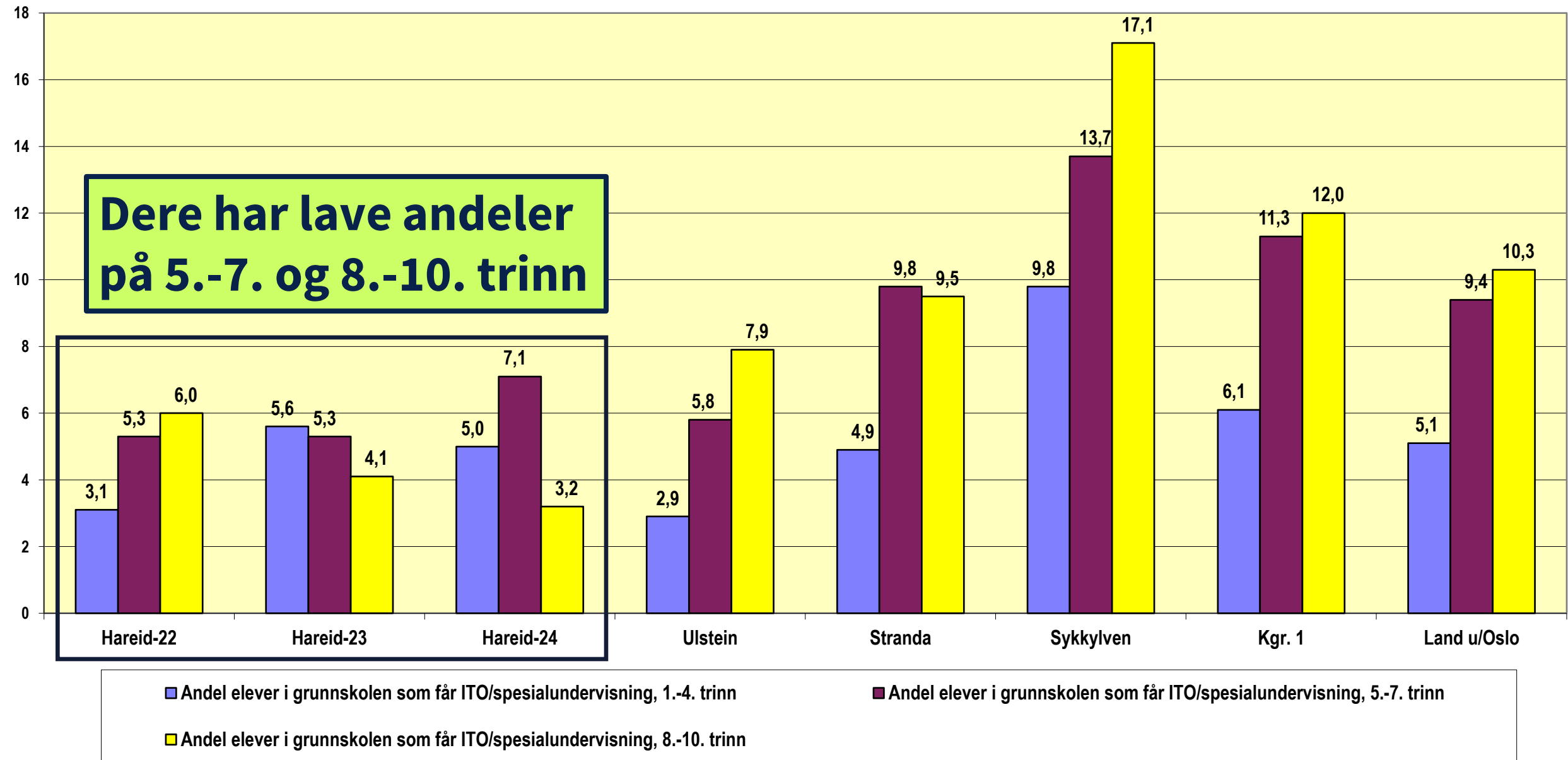
ITO/Spesialundervisning – utgiftsdriver nr. 2:

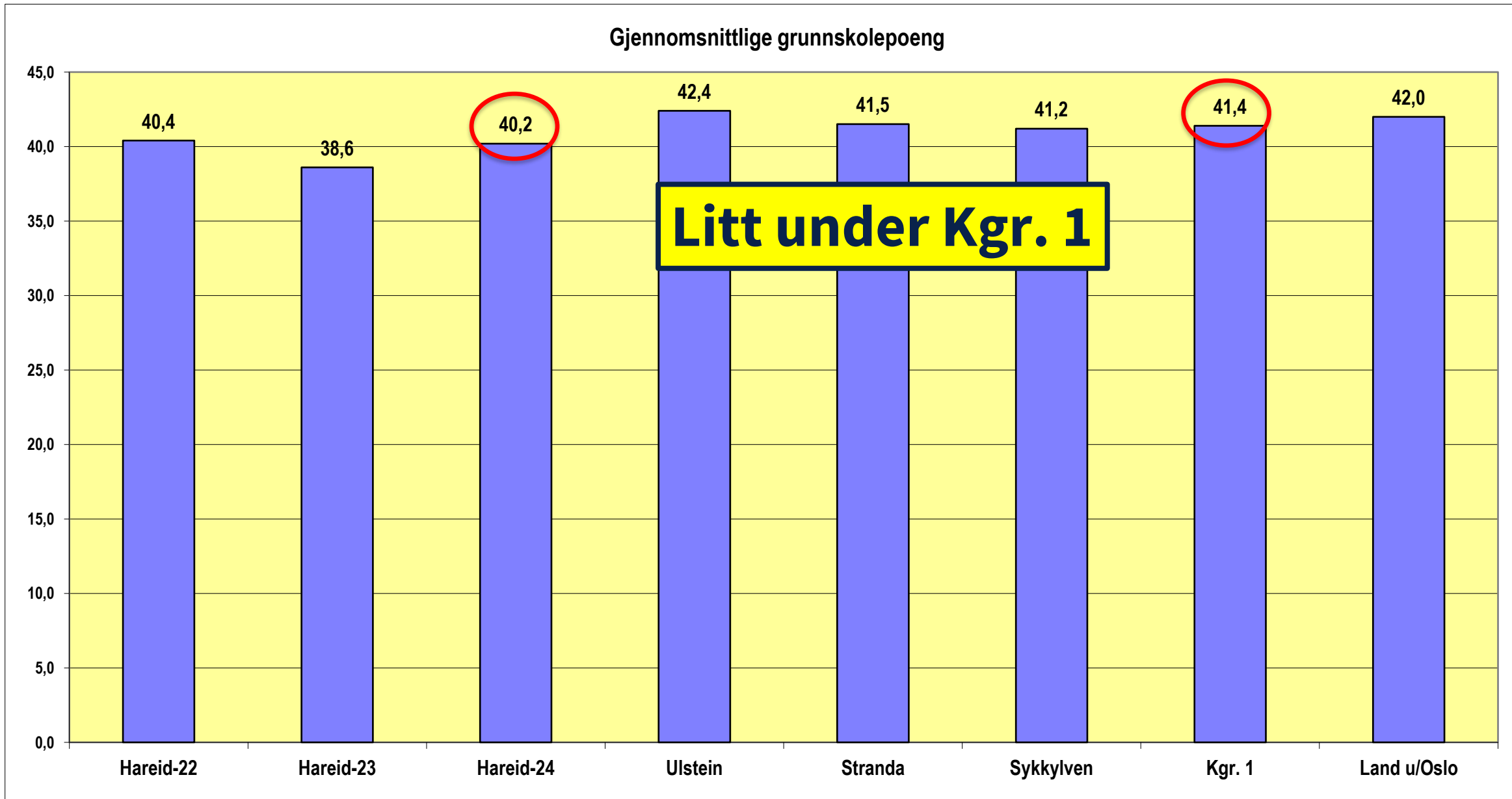
Hvor mye får de?

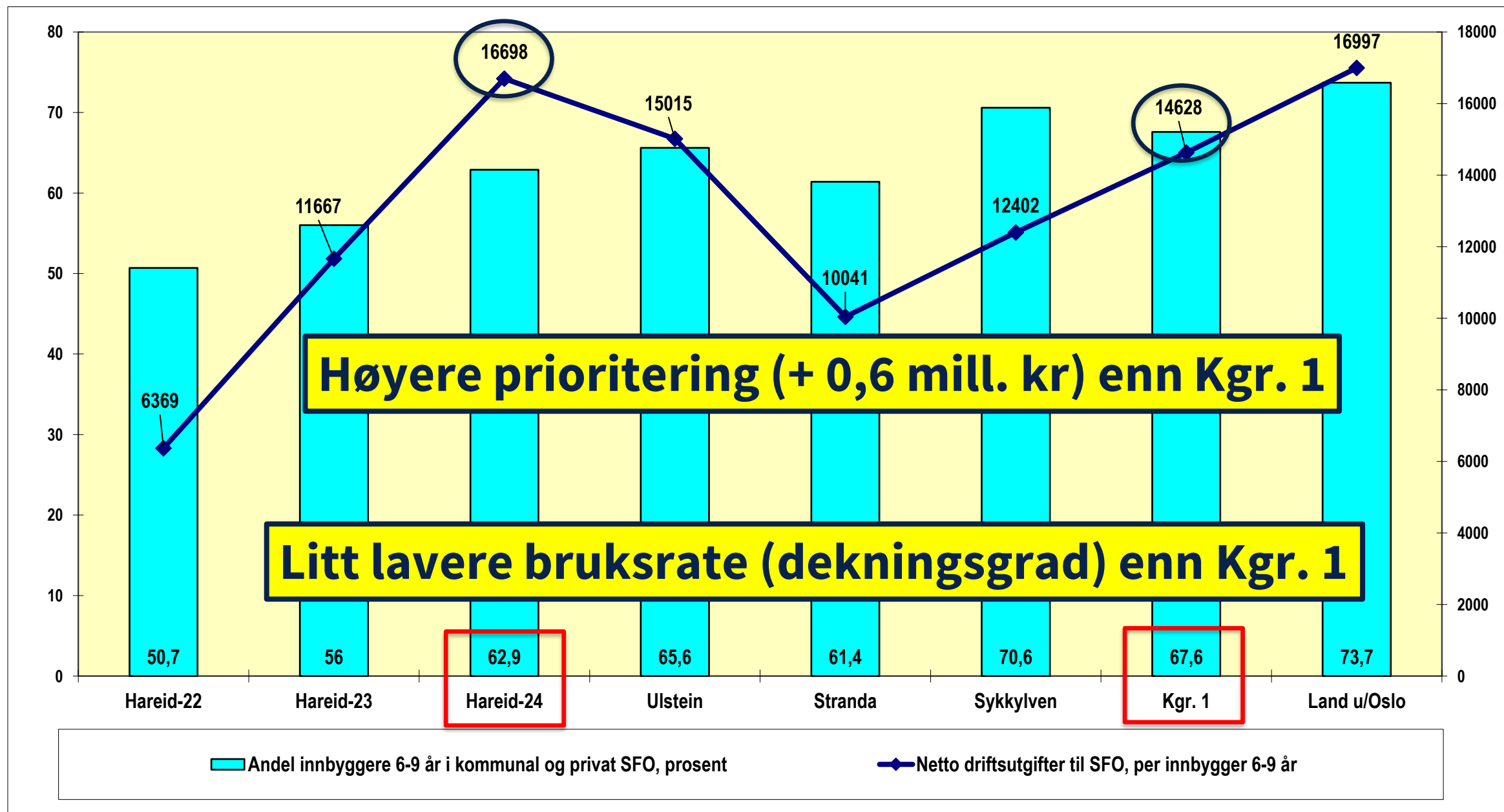
ITO/Spesialundervisning - profil:

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng:

SFO – dekningsgrad og prioritering:

Hovedtall - Skole:

Behov:

- Dere har 10,9%-poeng høyere objektivt utgiftsbehov enn Kgr. 1

Prioritering:

- Samlet prioritering korrigert for utgiftsbehov er 1,8 mill. kr høyere enn Kgr. 1

Prioritering (netto driftsutgifter pr elev) pr deltjeneste:

I fht Kgr. 1 har dere:

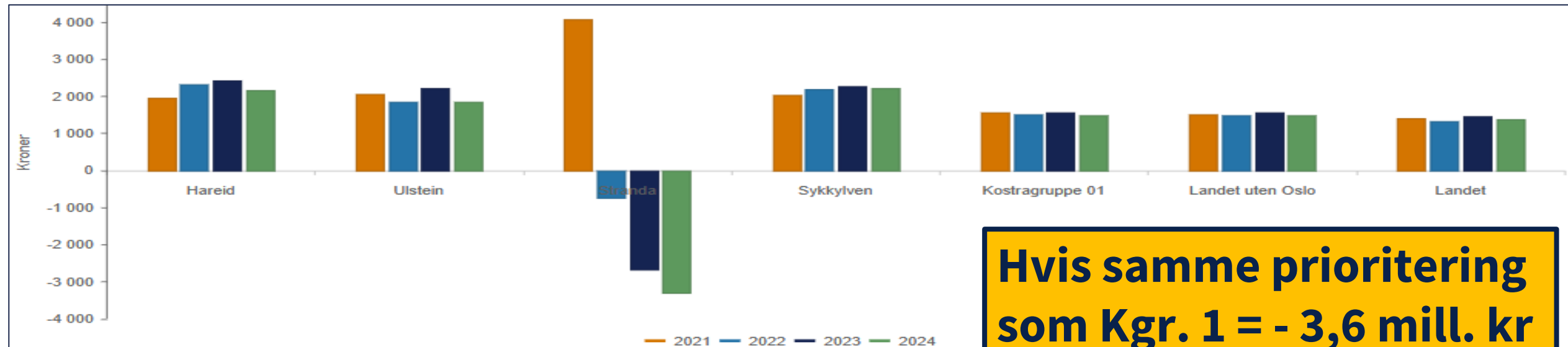
- Høyere prioritering på f. 202 Undervisning
- Høyere prioritering på f. 215 SFO
- Lavere prioritering på f. 222 Lokaler
- Lavere prioritering på f. 223 Skyss

KOSTRA for Samferdsel

Prioritering hele tjenesten for deflator – netto driftsutgift **pr innbygger**:

Hvis samme prioritering som Kgr. 1 = - 3,6 mill. kr

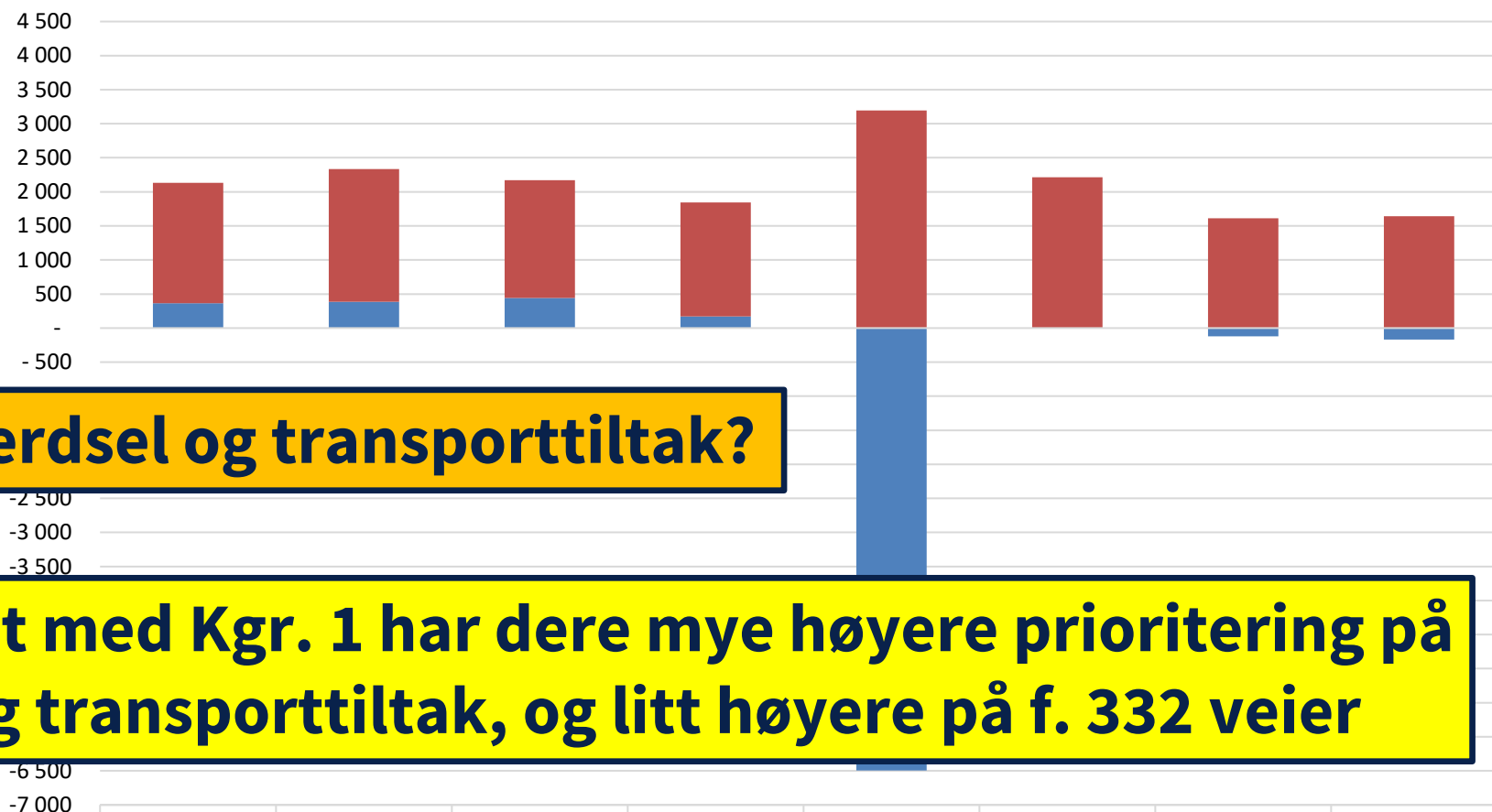
Økning i perioden

	2021	2022	2023	2024
Hareid	1 956	2 316	2 425	2 173
Ulstein	2 048	1 848	2 216	1 844
Stranda	4 075	-748	-2 666	-3 302
Sykkylven	2 034	2 187	2 260	2 216
Kostragruppe 01	1 572	1 509	1 547	1 490
Landet uten Oslo	1 507	1 470	1 555	1 472
Landet	1 398	1 335	1 460	1 388

Dere har høyere prioritering enn Kgr. 1

Prioritering pr deltjeneste:

Netto driftsutgifter i kr pr innb. pr funksjon

Hva er f. 330 samferdsel og transporttiltak?

Sammenliknet med Kgr. 1 har dere mye høyere prioritering på f. 330 samf. og transporttiltak, og litt høyere på f. 332 veier

KOSTRA-funksjon 330:

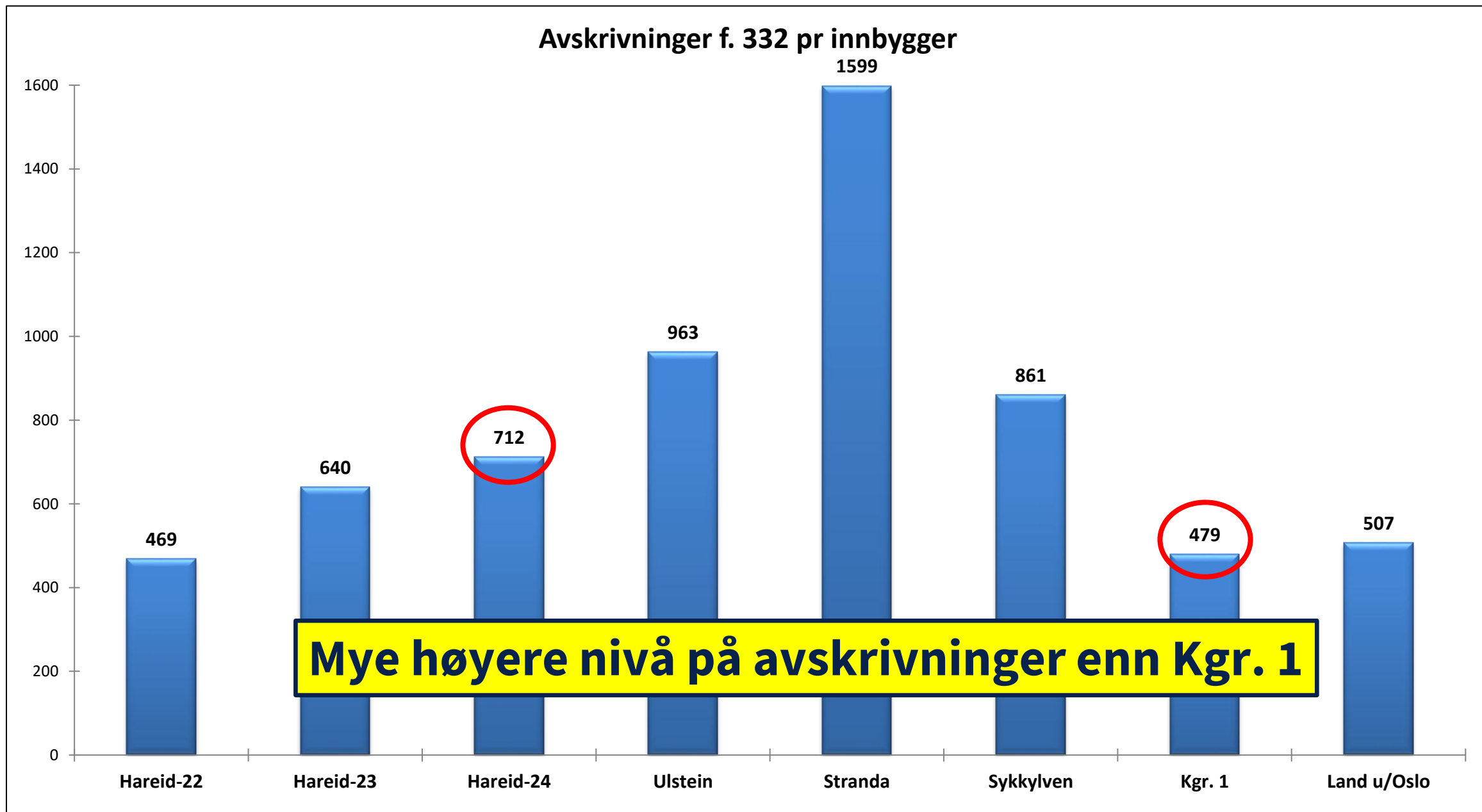
330 Samferdsel og transporttiltak

1. Havnevesen.
2. Kaier og brygger til transportformål (jf. imidlertid småbåthavner under funksjon 360).
3. Tilskudd eller drift av lokale transporttiltak (lokale ruter), ferger m.m.
4. Tilskudd til flyplasser/flyruter.
5. Funksjonen omfatter også utgifter og inntekter knyttet til parkeringshus og parkeringsanlegg, og ladestasjoner for el-biler **når ladestasjoner er oppført på offentlige parkeringsplasser, ved offentlig vei, eller andre steder som er åpne for allmenheten. Utgifter og inntekter knyttet til ladestasjoner for el-biler som er oppført utenfor kommunale bygg føres på aktuell bygg- eller tjenestefunksjon**
6. Finansiering og organisering av transporttiltak for spesielle grupper føres ikke her. Jf. skoleskyss som skal føres under 223, mens transporttjenester for eldre og funksjonshemmede er plassert under funksjon 234.

Vi ser nærmere på tall for f. 332 – Kommunale veier og gater

Avskrivninger i kroner f. 332 pr innbygger:

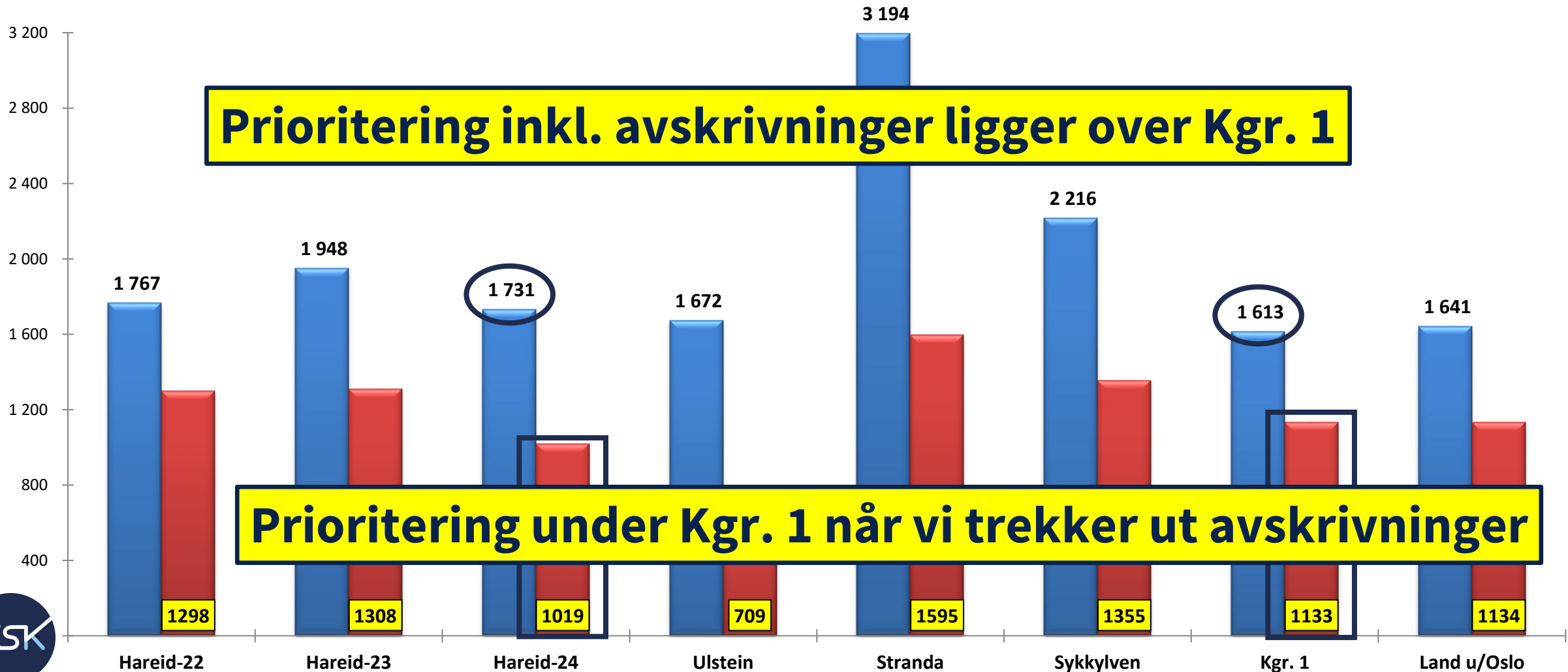

Prioritering kommunal vei (f. 332) – netto driftsutgift **pr innb.** inkl. og ekskl. avskrivninger:

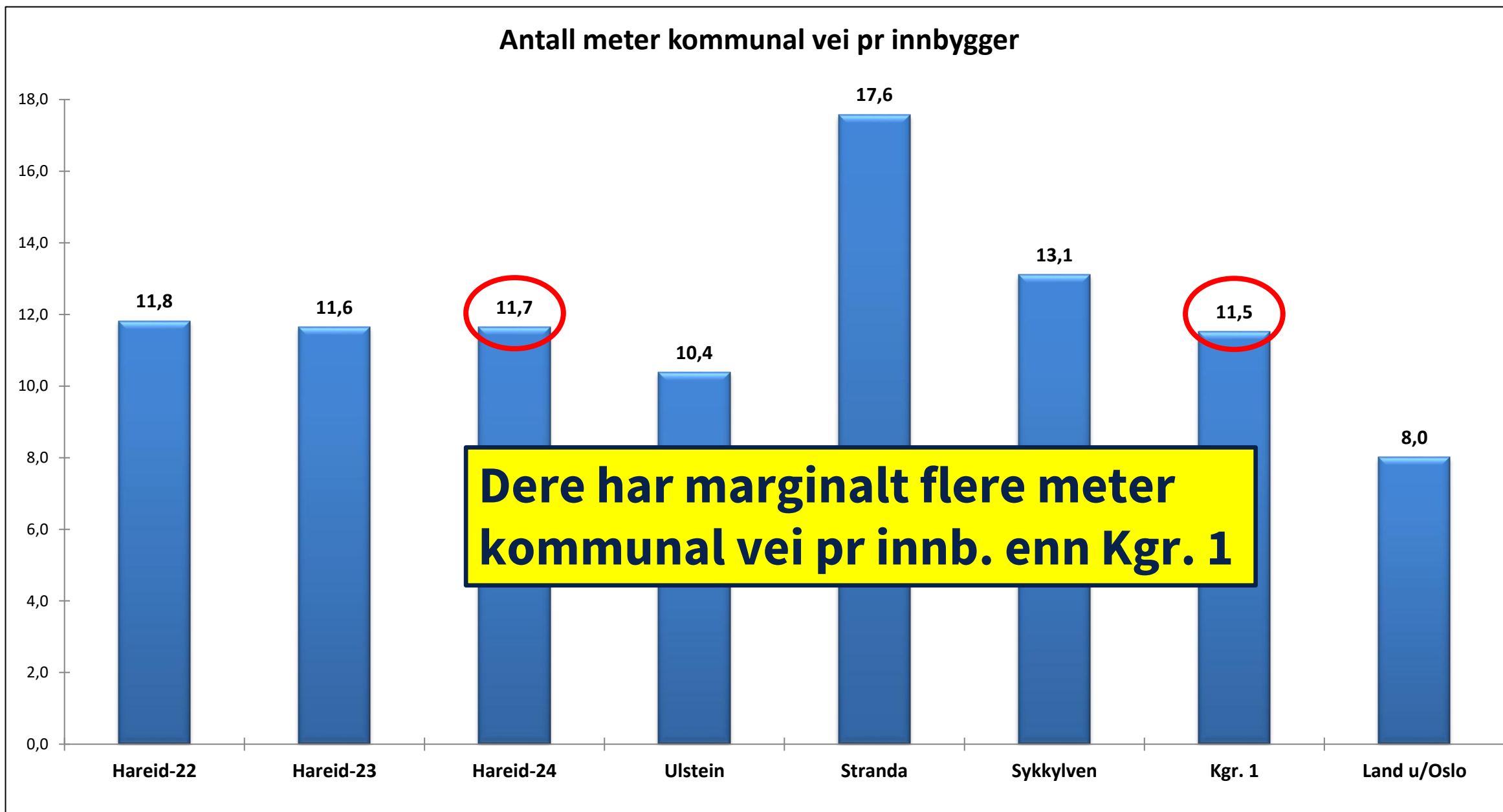
Netto driftsutgifter inkl. og ekskl. avskrivn. i kr pr. innbygger, kommunale veier og gater (f. 332)

Prioritering inkl. avskrivninger ligger over Kgr. 1

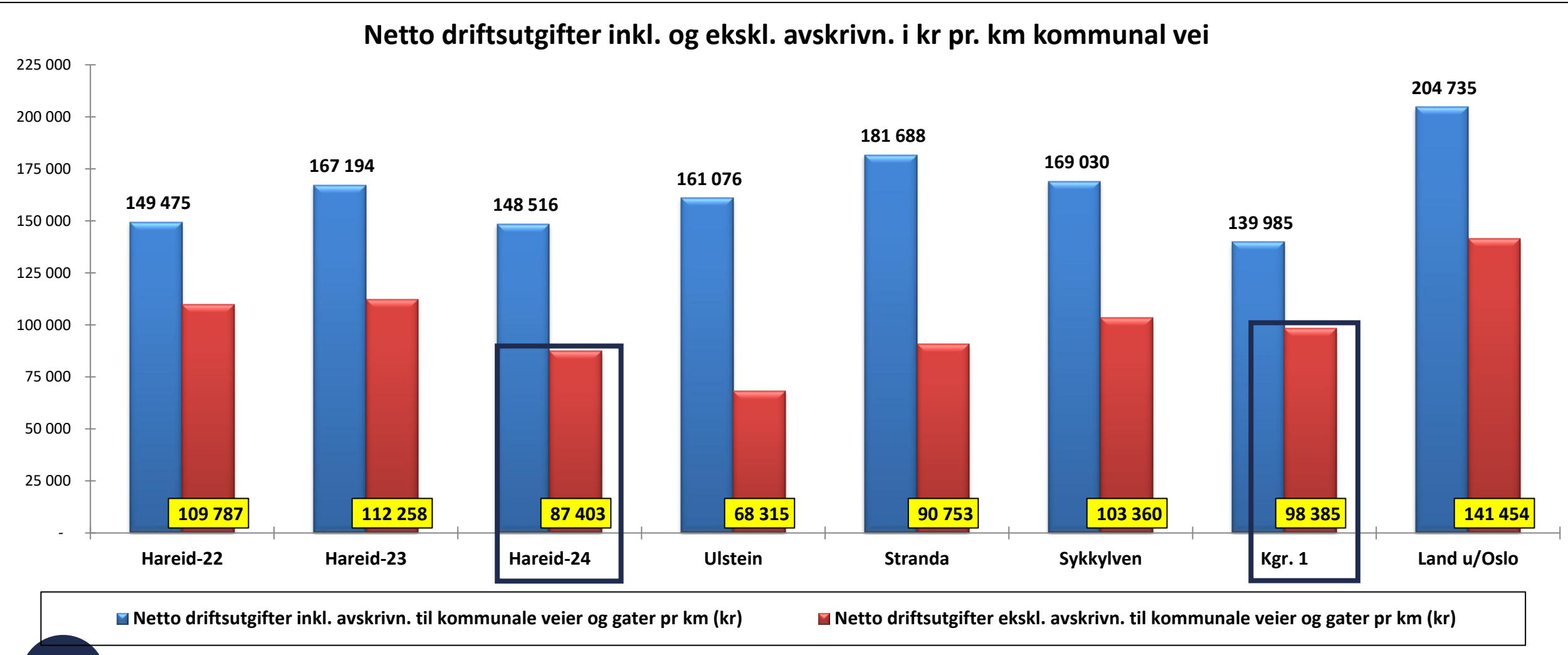
Prioritering under Kgr. 1 når vi trekker ut avskrivninger

Har dere «mye» kommunal vei?

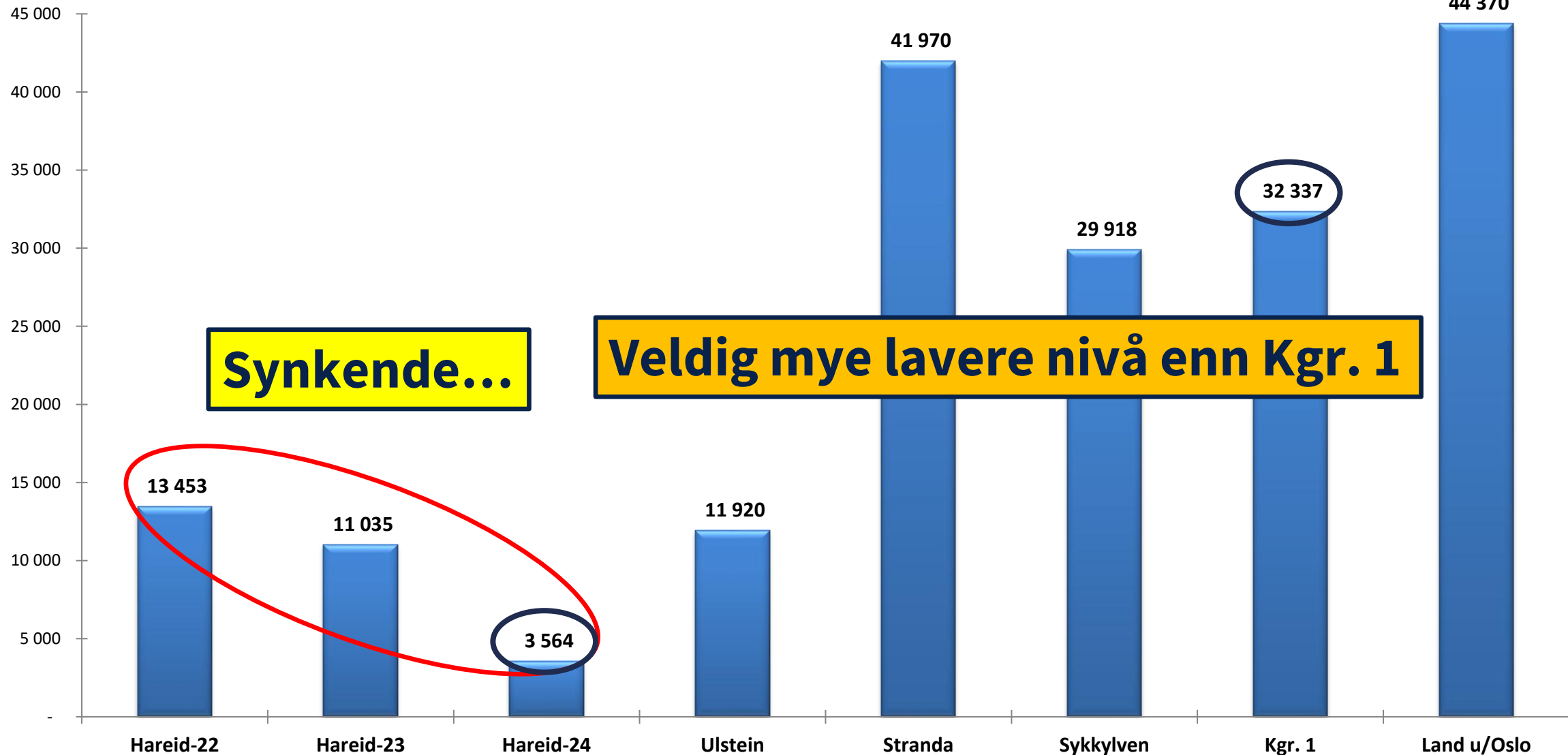
Prioritering vist ved netto dr.utgifter inkl. og ekskl. avskrivninger i kr pr km kommunal vei:

Prioritering pr km vei ekskl. avskrivninger ligger under Kgr. 1

Vedlikehold av veier:

Utgifter til vedlikehold komm. veier pr km

Investeringer:

Brutto invest.utg. komm. veier pr innbygger

**Befolkningen endrer seg –
hvordan vil dette påvirke
behovet for tjenester?**

Demografi – endring av utgifts-/tjenestebehov:

1517 HAREID

**Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner)
per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer**

(2024 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og oms.	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM HAREID
2026	3 143	-840	-3 812	635	476	88	-309
2027	5 023	-942	-2 723	265	451	-49	2 025
2028	2 287	-3 367	-1 361	321	249	22	-1 850
2029	3 818	-3 354	2 178	-131	260	-149	2 623
2030	4 362	-1 543	-545	-36	437	-173	2 502
2031	5 560	-3 904	545	-257	126	-212	1 857
2032	2 422	-3 516	272	39	60	-131	-854
2033	4 730	-2 643	0	-234	203	-169	1 887
2034	3 739	-4 458	817	-340	168	-273	-347
2035	4 257	-601	272	-328	174	-204	3 570
Sum 2026-2035	39 342	-25 168	-4 356	-67	2 604	-1 251	11 104
Sum 2026-2029	14 271	-8 503	-5 717	1 090	1 436	-88	2 489

Stor økning for PLO, stor nedgang for skole og moderat nedgang for barneh.

Å gå fra innsikt til handling kan være verdens lengste reise...

Dere trenger ikke å finne opp hjulet på nytt for å kunne lykkes

Dere må bare ta i bruk den kunnskapen dere har

Lykke til med det videre arbeidet og takk for oppmerksomheten!

KS KONSULENT

chriss.madsen@ks.no